

**незалежная
газета**

наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў маі 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у серады



**Таміфлю
дапамагае,
рэмантадзін
і арпетол — не**

Старонка 5



**Маладую
доктарку
забіў
муж?**

Старонка 7



**«Хто не ўвойдзе
ў ЕС, застанецца
бензінавым
шлангам»**

Старонка 9

У НУМАРЫ

**На «Інтэграл» наехали
дарэмна**

Разнос Аляксандра Лукашэнкі пакрыўдзіў працуўнікоў завода. Старонка 2.

**Мядзведзеў запрасіў
да сябе журналістаў
незалежных СМИ
Беларусі**

Сустрэча прэзідента Расіі з беларускімі журналістамі адбудзеца 23 лістапада. Старонка 3.

**Падатковая пачынае
масавую праверку
асобай**

якія атрымліваюць заробак, мініны за два працытковыя мініумы. Старонка 4.

**Рэч Паспалітая і Расія:
хто перамог?**

Пркнігі «Рэспубліка супраць Аўтакраты: Рэч Паспалітая і Расія ў 1868—1967 гадах» піша Алег Дзярновіч. Старонка 12.

**Інтэрнэт у наших
пасцелях**

Раней трэба было застукаць мужа/жонку з кімсьці, ціпер можна знайсці інттымную перапіску ў скайпе. Старонка 6.

•••••
«Наша Ніва» з'яўляецца ў кіёсках у Мінску ў сераду ад абеду, у рэгіёнах — у чацвер. На газету можна і падпісацца — глядзі **старонку 2**.



**Пацыфіст?
У чыгуначныя войскі!**

Альтэрнатыўная служба дазволеная, але немагчыма. Старонка 7.

Карупцыя ў медыцыне

З 93 кватэр у Каменнай Горцы 40 дасталіся супрацоўнікам Міністэрства аховы здароўя, і толькі астатнія 53 — медработнікам. А таксама: рэктар Медуніверсітэта пратэстуе супраць беззаконня ў сістэме аховы здароўя. Старонка 8.



СІМЕНСНАКО

Інтэграцыйныя клятвы забытыя

Лукашэнка: Удзел у Мітным саюзе з Расіяю можа пярэчыць нацыянальным інтарэсам.

18 лістапада ў графіку Аляксандра Лукашэнкі значылася нарада па фармаванні Мітнага саюза. Шарагавая, эдавалася б, пацяя скончылася нечаканымі заявамі.

Лукашэнка засіліў урад праеглядзець дасянутыя дамоўленасці па фармаванні Мітнага саюза Беларусі, Расіі і Казахстана: «Шчыра скажу, ми не турбую, ці дастаткова абаронены і ўлічаныя беларускія эканамічныя і замежнапалітычныя інтерэсы на этапе ўзгаднення ўмоваў Мітнага саюза».

Кіраўнік краіны засічыў, што і Расія, і Казахстан выбілі сабе паляжэнні, якія адпавядаюць іх інтарэсам.

Лукашэнка пацікавіўся, як ідуць справы з Адзінм мітным тарыфам, які плануецца

յвесці налета. «Ці зроблены дакладныя разлікі па кожнай таварнай пазыцыі на прадмет магчымых выгад або страт?»

Лукашэнка засічыў, што саступкі непазбежныя, але яны павінны быць узаемнымі і зблансавальнымі. «А ў нас на сённяня ніякай яснасці ні па пытанні ад аменене экспартных мытаў на нафту, якія ўжывалі Расія, ні па адзінм цэнгаўтварэнні на прыродны газ», — і ці не ключавое пытанніе Лукашэнкі. На чорта той саюз, калі цэны на газ меншымі не будуть?

Лукашэнка засічыў таксама, што і Расія, і Казахстан маюць магутныя сырыйнныя рэсурсы, і таму іх эканомікі будуюцца іншай, чым беларуская. Вось калі б у саюзе была Украіна, з

якой у Беларусі падобныя эканомікі, весці перамовы было б прасцей, разважаў Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы таксама растлумачыў, што «пры ўдзеле ў Мітнагм саюзе Беларусь стражвае частку свайго эканамічнага суверэнітэту ў пытаннях гандлёвых адносін з трэцімі краінамі і ўнейкай мерыі ставіць некаторых айчынных таваравытворцаў пад пагрозу». Канчатковое рашэнне аб уступленні, падтраслі Лукашэнка, яшчэ не прынятае. «Любая памылка і прадлік будуть дорага капіталаў краіне і народу», — казаў ён міністрам.

Працяг на старонцы 3.

На «Інтэграле» наехалі дарэмна

Разнос Аляксандра Лукашэнкі пакрыўдзіў працаўнікоў завода.

Інжынерна-тэхнічны супрацоўнік ВА «Інтэграл» на ўмовах аянімнасці пагадзіўся распавесці пра асаўблівасці субмікроннай вытворчасці і пракаментаваў аўнава-вачванні ў мартнагастве сродкай, якія Аляксандру Лукашэнку паказалі агульны ў юсю краіну падчас наведвання прадпрыемства.

«Проект «Субмікрон К» — гэта вытворчая лінія, прызначаная для апрацоўкі плаўправадніковых пласцін дыяметрам 200 мкм з мінімальнай практычнай нормамі (мінімальнымі памерамі элемента) 0,35 мкм. Для паразніння, таўшчыня чалавечага воласа 35 мкм — то бок у 100 разоў большая. Без гэтай лініі «Інтэграл» нікому не патрабоні. Яе ўсталяванне — жыццёвая неабход-насць.

Абсталіванне для лініі вельмі да-рагое. Тых сродкай, што былі вы-дзеленыя, хапіла толькі на саме неабходнае. Але на тое, каб абсталі-ваць лінію пайцінціні і сучасна-сцю, працоў проста не хапіла. Таму пры-ходзіцца дадаткова выкарыстоў-ваць абсталіванне са старой лініі. Але ўсе гэтыя праблемы, у прынцы-пе, вырашошацца, і лінія, хадзі-ківакі, завод, велазавод? Му-сіць, справа не столькі ў «Інтэгра-ле».

Я лічу, што наехалі на «Інтэграл» дарэмна. Але што зробіш? Трэба ставіцца да ізтага, як да надвор'я. Прыродныя ўмовы ў Беларусі та-кія.

Запісала Наталля Бабіна

У Японіі аналагічныя заводы

будуюць у адкрытым моры на сялях. Так вырашоцца праблему пылу. Для вытворчасці мікросхемаў патрабная стэрильнасць. У высокатачналагічнай вытворчасці ёсьць і шмат іншых тонкасцяў.

Не ўсё ў жыцці апошні раз

**Падпісацца можна
праз Рэдакцыю
і праз «Белпошту».
Мы рэкамендуем —
праз Рэдакцыю**

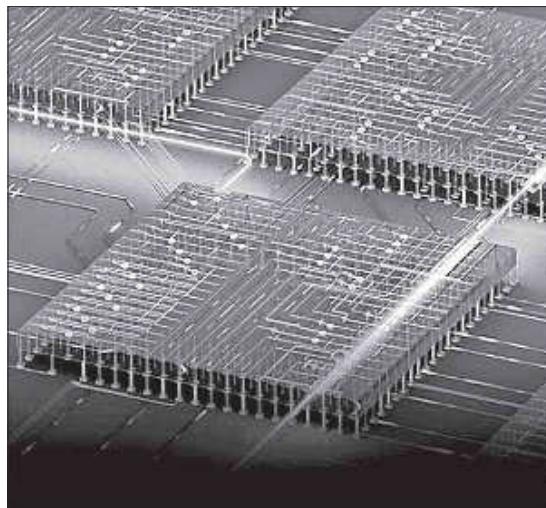
Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месец складае **6000 рублёў**.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надзеінасць. Усе тыя, каго такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернымі такай падпісцамі.

Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчай або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

**Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей — 63125,
для прадпрыемстваў — 63125.**

**Падпісацца можна на кожнай
пошце. Цана гэтай падпіскі —
8 520 руб. на месец.**



«Інтэграл» асвойвае вытворчасць пласцін з мінімальнай памерамі элемента ў 100 разоў меншымі за таўшчыню воласа.

КАМЕНТАР РЭДАКЦЫИ

Якая мэта разносу?

У Мінску пайшло чуткі, што проста на прахадной «Інтэграла» турнікет выпадкова прысынуў Колю — да сінікаў, што і сапсавала гумор тату.

Надта ж неадкладныя выглядлі наезды на кіраўніцтва завода. Субмікронная мікросхема — не плот. Яе без абсталівання не зварганіш. А калі і зварганіш, дык не прадасі. У чым жа справа, калі сур'ёна?

Страва малга быць у прыватызацыі. Урад трабоў новай краядытнай праграмы МВФ. Яе адкрытоў толькі пры ўмове пачатку прыватызацыі. Але ж распродаж заводаў піярочыць ранейшым іздзялігам. Вось і началася тэрміновая апрацоўка насељніцтва ў новым духу. Маўляй, нашто трымка за стратніх прадпрыемствы? Давайце аддамо іх уладнікам гатовых тэхналогій. Першы квартал 2010 года пакажа, ці мы маем рацыйно з такім тлумачэннем.

СЦІСЛА

Старых свіны грып не бярэ

Група амерыканскіх навукоўцаў правіла паразітаванне структуры вірусаў сезоннага грыпу 1988—2008 гг. з новых вірусам свінога грыпу.

Аналізы паказалі, што людзі стала га ўзросту, організм якіх «памяць» папярэдніх эпідэмій, пераносяць свіны грып лягчай у выпадку захворання. Падабенства вірусу Н1N1 да папярэдніх «версій» дазваляе ахоўным сістэмам організма выкарыстоўваць «мунічную памяць», якую прыгутлюе дзеянне інфекцыі.

Частка старога Мінска стане пешаходнай

Скразны праезд па вуліцы

Камсамольскай ад

Інтэрнацыянальнай да Нямігі будзе зачынены. Пешаходную зону забрукуюць і пасставяць ліхтары.

У Віцебску шалёны сабака пакусаў 25 чалавек

Невідлікі чорныя сабакі кідаюць на ўсіх сустрэчных-папярэчных. Пры гэтым ён не браху — прыкмета хваробы. Гэта здарылася ў самым цэнтры горада, калі вакзала. На выхадных спісіўрата даўліў сабаку, падобную да таго, што кусаў людзей. У горадзе ўзіміка сур'ёзна эпідэміялагічна пагроза, бо невядома, колікі жывеўшы пакусаў ашалелі ўсюка.

Прычына крушэння застаецца таямніцай

Адна з «чорных скрыніяў» самалёта расійскай кампаніі «С-Эйр», што разбіўся ля аэрапорта «Мінск», не падлігае распыльфрубы. Другая — яна запісала перамовы пілотаў — захавалася лепей.

Сяргей Гегала: інф.

«Народных навін Віцебска»,

БЕЛТА, «Мінск-навіны»

Каб штотыдзень атрымліваць газету,
дасылайце адрасы і гроши за
газету. Конт на месец — 6 тыс.
рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытальцаў газету паведамляць у Рэдакцыю сіве адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/c 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначаць адрас, у тым ліку паштовы індыкэс і код пад'езду.

Дзякую падпісчыкам

Адэ Р. з Шаркоўшчынскага раёна.
М.Н. з Мінскага раёна.

Уладзіміру М. з Гомельскага раёна.

Андрэю Н., М. Б. з Полацка.

Антону Т. са Смаліцкага раёна.

Міхailу М. са Стублоўскага раёна.

Уладзіміру С., В.Б., Анатолю Л. з Гомеля.

Міхailу Ш. з Брэста.

Паўлу С. з Горацкага раёна.

В.В. Н.Б., Г.Л., Генадзю К. з Гродна.

В.В. са Стублоўскага раёна.

В.А. з Магілёва.

Аляксандру П. са Жлобінскага раёна.

Аляксандру Р., А.К., Таціяне М. з Баранавіцкага раёна.

Уладзіміру Д. з Барысаўскага раёна.

ІВПП «Суродзін», УНП 190 786 828	
МДЛ ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
Рахунак аг- рэнтнікі	3012 206 280 014
Асабіна рэзулінк	
Білансічны, імя, від падпіску, пісмо	
Від апіліти	Пісмо
За газету "Наша Ніва"	
Агулам	
ІВПП «Суродзін», УНП 190 786 828	
МДЛ ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
Рахунак аг- рэнтнікі	3012 206 280 014
Асабіна рэзулінк	
Білансічны, імя, від падпіску, пісмо	
Від апіліти	Пісмо
За газету "Наша Ніва"	
Агулам	

палітыка

Мядзведзеў запрасіў журналістаў незалежных СМІ Беларусі

Сустрэча прэзідэнта Pacii з беларускімі журнлістамі адбудзеца 23 лістапада.

У ліку удзельнікаў будуть газеты «Наша Ніва» і «Народная воля», агенцтва БелАПАН, партал tut.by. Запрошаныя ў сталіцу Pacii і найбольшыя дзяржаўныя выданні і тэлеканалы, у тым ліку беларускамоўная «Звязда», якую ў лукашэнкавскім топ-чул не дапускаюць.

Што і гаварыць, рэдактар «НН» быў

агаломшаны, калі пачуў у слухаўцы: «Вам тэлефонуюць з аддзела грамадскіх сувязяў Адміністрацыі прэзідэнта Мядзведзеў...». «НН» ніколі не запрашалі на інтэрв’ю Аляксандра Лукашэнкі.

Можна быць позўным, што незалежныя газеты падрыхтоўчыя вострыя пытанні да сустрэчі.

Падыход прэзідэнта Мядзведзеў розніца ад падыходу панярдніх кіраўнікоў Pacii. Нагадаем, Мядзведзеў даў эксклюзіўнае інтэрв’ю нават газете забітай Ганны Паліткоўскай. Што да Беларусі,

дык сустрэча ў Крамлі будзе сігналам Лукашэнкі. Яго, гаворыць па-простаму, «бяруць на понт», шантажуюць. Зіма абыае быць, як заўжды, напружанаў у адносінах Беларусі і Pacii. Масква абавязковая звязку з сунневым Беларусі ў падпісаніі выгандага для Pacii, але нізыгандага для Беларусі Мітнага саюза.

У той жа час запрашэнне незалежных СМІ Беларусі ў Кремль — важнае прызначэнне ролі грамадзянскай супольнасці краіны.

Мікола Бугай

Прафесар Аліеў пра армян

Падчас наведвання Мінска прэзідэнт Азербайджану стаў ганаровым прафесарам БДУ.

Зала рэктората, дзе адбываюцца пасяджэнні Вучонай рады, разлічаная на 120 чалавек. Там сабраліся азербайджанская студэнты ў блізкічастых касцюмах, нашы студэнты з факультэта міжнародных адносін. Усе вокны былі старана зачыненыя ці запірногутыя фіранкамі.

Доктар палітычных наук Ільхам Аліеў зайшоў у залу ў суправаджэнні рэктора БДУ Сяргея Абламейкі і міністра адукацыі Аляксандра Радзькова.

Сяргей Абламейка паведаміў, што 30 кастрычніка было вырашана націль сп. Аліеву званне ганаровага прафесара БДУ. Аўдзітёрыя адрэагавала бурнымі працяглымі аплодызментамі. Лідзу Азербайджана ўручылі мантанью і дыплом, пасля чаго прапанавалі слова.

Аліеў пачаў з таго, што за апошнія гады аліносіны паміж Беларуссю і Азербайджаном даслідзілі вялікага поспеху. Прэзідэнт таксама зазначыў, што за апошні час яначная краіна праціла шляхам мадэрнізацыі: «Ціцер Азербайджан — самадастаўканная краіна. Адна з наймногіх, дзе і цяпер працягаўша эканамічны рост».

Значная частка прамовы Аліева была прыс-



вечаная канфлікту Азербайджана і Арменіі ў Нагорным Карабаху. «Эты канфлікт быў нам назнаны. Сепаратысціцы тэндэнцыі прыдамоўце армян прывіялі да вайны, да этнічных чыстак азербайджанцаў. Больш за мільён маіх суйчынікаў быў вымушчаны пакінуць свае дамы. Калі 20% азербайджанс-

кай тэрыторыі зараз акупаваныя. Там разбурана ўсё: нацныя школы, бальныцы, могілкі, мячэці. Мы прэтэндуем толькі на аўтэнтычную справядлівасць. Мы перакананыя, што мірнае вырашэнне канфлікту — гэта пытанне часу», — сказаў Ільхам Аліеў.

Зміцер Панкавец

Баршчэўскі: Адміністрацыя Абамы будзе працягваць палітыку Буша адносна Беларусі

Палітыкі з Партыі БНФ
Лявон Баршчэўскі і
Вінцук Вячорка вярнуліся з ЗША, дзе мелі шэраг сустрэчаў у Дзяржэлпартаменце.

«Наша Ніва»: Ці задаволеная візітам?

Лявон Баршчэўскі: Я б скажаў, што ён прыйшоў вішней маіх чаекінняў. Калі дэмакратычныя палітыкі, якія перанялі ўладу ў Белым доме, кажуць, што ў палітыцы да Беларусі будуть трывамаца бушчэўскіх падвойкаў, дlya Амерыкі гэта нечакана.

«НН»: З кім мелі сустрэчы?

ЛБ: У Дзяржэлпартаменце бачыліся з чыноўнікамі, якія займаюцца нашым рэгіёнам. Найперш гэта Дан Расэл, які змяніў Давіда Крэмера на пасадзе помочніка дзяржзакратора. З Крэмерам, дарэчы, таксама сустракаліся. Уразла, што ён не кінёў сваю цікаўнасць да Беларусі. Яму не траба было нічога глумчыць. Ён толькі пытаваўся, як бачым далейша разыход падзеяй. Наш галоўны па-

сыл быў такі: мы хочам, каб Штаты і Еўропа мелі складынану пазыцыю па Беларусі, але на больш прынцыпіяў пазыцыі.

«НН»: Ці ёсць у адміністрацыі Абамы зацікаўленасць да беларускага пытання?

ЛБ: У тых людзей, з якімі мы сустракаліся, зацікаўленасць была каласальная. Яны менин за папярэдніку арыентуюцца ў раскладзе сіл у дэмакратычным блоку. Але зацікаўленасць ў тым, каб дэмакраты ў Беларусі ўтрымлілі адзіны фронт пераменаў. Ідэя нейкіх правых, левых, зялённых блокаў ім не ўспрымаеша.

«НН»: Ці можна звязаць візіт у Вашынгтон з Вашым нарамерам узделніччаць у прэзідэнціях візыбарах?

ЛБ: Наўпрост не. Наша задача найперш была асвестніцца — паглядзеці на новую адміністрацыю, расказаць аб сітуацыі ў Беларусі. Гэта, безумоўна, пытанне аб візыбараў узімалася. З вілім энтузізмам устрымыла сабою, што мы будзем імкнучыя выйсці на адзінага кандыдата.

Гутарыў ЗП

Інтэграцыйныя клятвы забытыя

Працяг са старонкі I.

Лукашэнка звярнуў увагу на то, што «мы дыверсіфікавалі свой экспарт, імпарт, гандлююч з Еўрапейскім Саюзам, іншымі». «Ці зможамы кампенсаваць спрачоўніцтва з троцімі краінамі, узделнічаючы ў Мітнагом саюзе, сфармаванымі пераважна на расійскіх умовах?» — спытаў Лукашэнка. Па ягоных словамах, «нельга забыаць, што ўздел Беларусі ў Мітнагом саюзе набывае гепалітычны сэнс, прыятнам глыбокі».

За чатыры дні да нарады ў Адміністрацыі прэзідэнта Асацыйціція єўрапейскіх прадпрыемніцтваў (BusinessEurope) накіравала ліст на імя ўрбакаміса па гандлю Кэтрын Эштэн з просьбай давесці да расійскага боку занепа-коенасць у сувязі са стварэннем Мітнагом саюза Беларусі, Pacii і Казахстана. «Гэта пагоршыць умовы доступу єўрапейскіх экспарціўраў на рынкі ўсіх краін, а таксама наянне страту шаругу єўрапейскіх галін, уключочна з машинарадаваннем, стваленай на вытворчасцю ма-

шыннага аbstалявання і харчовых прадуктаў», — гаворыць ўзде.

Цэз Мітнага саюза нарадзілася ў рамках Еўразійскай эканамічнай супольнасці. Яе актыўна лабіраваў Пушнік. Мытыны саюза склалі Беларусь, Pacii і Казахстан. Таксама гэтая тройка разам мае намер разам уступіць у Сусветную гандлёвую арганізацыю.

Аздыны мытыны коджэ Беларусі, Казахстана і Pacii планаваліся да падпісаніі 27 лістапада ў Мінску. Пасля падпісаніі, з 1 студзеня, на тэрыторыі Беларусі, Pacii і Казахстана мае уступіць у сілу адзіны мытны тарыф, а з 1 ліпеня 2010 года — Мытны коджэ у поўнай меры.

Для Беларусі падпісаніе дамоўнів азначае бістотны рост тарыфу на ўзъв заходніх аўтамабіляў. Але гэта паубядзіла. Уздел у Мітнагом саюзе намоцна прывя-зяці бы Беларусь да Pacii.

Калі Беларусь замарозіць падгайдыннені на Мытнагом саюзе, гэта можна будзе разглядаць як выбар интэграцыі ў Еўрасаюз у якасці стратэгічнай мэты.

ЗП, цытаты БЕЛТА

Санкцыі супраць лукашэнкаўцаў працягнулі на год

I адразу замарозілі.

Рада міністраў Еўрасаюза 17 лістапада пасланівала, што візвалія санкцыі супраць беларускіх чыноўнікаў будуть падвойжаныя на год. Разам з тым, гэты абмежаванні заможнаны да кастрычніка 2010 г.

Адзначаеца, што ў Беларусі за апошні год назіраецца «адсутнасць трывалага прагрэсу ў галінах, ажэсленых у рагшэніі 2008 года». Таксама Рада не можа скасаваць санкцыі цалкам. Раэшэнне ж аб замарожванні санкцыяў прынятае з мэтай «схільці беларускія ўлады да прагрэсу ў галіне домаракраты і правову чалавека».

Сярод адмоймовых прыкладаў дэяйніць улады быў названы разгоны актыўных апазіцій, ал’гомы ў рэгістрацыйных падтрымках, газет, нежаданне ўвесці ў краіне мараторый на смяротнае пакарэнне.

У сваіх пастанове Рада прапануе Мінску пачаць перамовы аб спрашэнні візвалія санкцыямі з міжнароднымі стандартамі, а таксама заціснечыць сходу і выказаніні. У такім выпадку санкцыі могуць быць амененыя поўнасцю.

Напэўна, адным з выразальных момантаў будзе правядзенне ў красавіку 2010 года мясцовых выбараў. Ад іх дэмакратычнасці і будучы залежаць далейшыя дзеянні Брюсселя.

Санкцыі не замарожаныя толькі супраць падтрымкі чыноўнікаў. Сярод іх чацвёрта падварованаўных у звязку з апанентамі — Віктар Шыман, Уладзімір Навумава, Юры Сівакоў і Дзмітры Палічэнка. Пятыя ўзглізкія мітніцы — старшыня Цэнтрвыбаркама Лідзія Ярошына.

А вось Лукашэнка, Пятыкві і Зімоўскі могуць быць кастрычніцамі бесперашкодна ездзіць у Еўрасаюз.

ЗП

СЦІСЛА

Козік заступніца за Малады фронт

Старшыня Федэральнай прафсаюза Леанід Козік пабыў заступніцца за актыўістку «МФ» Таціяну Шапуцьку, калі яе выключаюць з юрфака БДУ. І нават арганізація мітніцы ў яе падтрымку.

Шапуцька і Козік 16—17 лістапада ўзделынічайлі ў Форуме «Усходнія партнёрства» ў Брюсселе.



Ціха, мірна + феерверк

16 лістапада на Кастрычніцкай плошчы Мінска прафшыла штотысячнай акцыя салідарнасці з семімі зіскіх і палітвізнямі. Упершынно сёлета ланцуг неабыкавых людзей з партрэтамі не разагналі. На акцыю прыйшло сорак чалавек. Перад яе пачаткам нехта запусціў у неба феерверк.

Дэпутаты паехалі на Каўказ

17 лістапада начаўся візіт делегаціі лукашэнкаўцаў у Грузію, Абхазію і Паўднёвую Асесію. Міт — «атрыманне дадатковай інформацыі аб пытанні прызнання незалежнасці Абхазіі і Паўднёвай Асесіі».

ЗП

Панаехала гасцей

Госці Беларускага інвестыцыйна-эканамічнага форуму рассыпаліся ў кампліментах «самай адкрытай эканоміцы ў СНД».

Праз год мерадрэвства вірнулася ў Мінск. Леташні выезд у Лондан, наступен- рак чаканням ўрада не ператварыўся ў нашэце заходніх грошай на Беларусь. Некалькі пагадненій ўб намерах, і не больш за тое. Цяпер інвестараў вырашылі прывучыць да Беларусі. Не мы ля- цепі ў Лондан, а да нас з Лондана.

Гасцей форуму сутракалі макеты найбуйнейшых праектаў — АЭС, «Мінск-сіці», «Маяк Мінска». Гроши на іх ужо знайшлі, а вось на астатнія 100 працаваноў, якія былі прадстаўленыя на форуме, — пацупу не. Зрешті, для таго і праводзіўся форум — каб набраць ад замежнікуў абязцяній. Не проста так у 2010 годзе Беларусь запланавала атрымаць \$6,8 мільярда інвестыцый.

Спачатку гроши, а крэслы — пасля

Напынанальная бібліятэка прымала гасцей у меры сваіхмагчымасцяў. 680 чалавек — такая колькасць дэлегатаў была агучана арганізаторамі — фізічна не моглі змясціцца ў зале. Праз недахоп кросялі уступнае слова прэм'ера Сідорскага замежных госці слухалі стоячы.

Лукашэнка аказаўся заняты сустречай з прэзідэнтам Азербайджана Алеівым, таму цяжар адказнасці лёг на плечы Сідорскага.

Прэм'ер-міністр расказаў пра эканамічнае становішча Беларусі, акцэнтуючы ўвагу на прывабнай для інвестараў інфарматыцы: «У 2009 годзе ВУП Беларусі не паменшыла ў параўнанні з мінулым годам. Нават у складаных умовах мы мадэрнізуем нашу эканоміку».

Калі першыя выступленні беларускіх чыноўнікоў выклікалі ажытаж, то далей цікаласць дэлегатаў перамісцілася ў міністэрствы і ведамствы. Зала імкліва пусцела, а на другі дзень форуму прыйшоў добра калі кожны трэці дэлегат.

Як патрапіць у топ

Галоўная тема форуму выглядала пытаннем: «Беларусь: уваходжанне ў трыццатку лепшых краінаў па ўмовах вядзення бізнесу. Рэальна?»

Замежных госці ахвотна дзяліліся пададамі і ўказвалі на недахопы беларускай эканамічнай сістэмы. Праўда, у адрозненіе ад Мінскага форуму, які прай-

шоў тыдзенем таму, крытычныя стрэлы былі не вострыя, а хутчэй сяброўскія. Госці рассыпаліся ў кампліментах «самай адкрытай эканоміцы ў СНД».

Зрешті, і беларускі бок рабіў выгляд, што ўважліва прыслухоўваецца да крытыкі. Намеснік міністра эканомікі Андрэй Тур пацвердзіў, што з 2010 года будзе зменшаная колькасць падаткаў, а пералік ліцензізаваных відаў дзейнасці скроціцца да 35 пазіцій.

Бельгійскі мільярд

Як сімвал пераемнасці лонданскай і мінскай супстрэч урачыста была заключана дамова ўрада Беларусі з белагорскай кампаніяй AOI п.н. Здзелка ўперышы амбяркоўвалася год таму на Беларускім інвестыцыйным форуме ў Лондане. Бельгійцы збіраюцца будаваць у сталіцы транспартна-лагістычны цэнтр у раёне нацыянальнага аэропорта «Мінск».

На хвалі поспеху беларускія чыноўнікі расказаўлі пра інтэрэс расійскіх «Лукойла» і «Раснафта» да прыватызацый ААТ «Нафттан» і пра зацікаўленасць у айчынным рынку кампаніі Danone.

Прадалі, як хацелі

Чыноўнікі паспелі абмеркаваць усе ісцістоты і неісцістоты падзеі ў беларускай эканоміцы. Сідорскі пацвердзіў, што «БПС-Банк» удалося прадац расійскому «Сбербанку» па выстаўленым кошце. Па меркаванні экспертаў, гэта \$500 мільёнаў. Прэм'ер падкрэсліў, што цяпер уласнаруча шукае пакупнікую для другога банка, «Белінвестбанка».

Віц-прэм'ер Андрэй Кабікоў выказаў сумнёў наоконе другой крэдытнай праграммы: «Міжнароднага валютнага фонду: «Еўсі передумовы, што замежны наш гандаль ажыў».

«У наступным годзе Беларусь можа выйсці на рынок сўраблігаций», — заўважыў міністр фінансаў Андрэй Харкавец. Каментуючы яго выказванне, Кабікоў выказаў меркаванне, што размяшчальні сўраблігациі на суму менш за 250—300 мільёнаў єўра немэтагодна.

Плён ад найбуйнейшай эканамічнай падзеі года — як назвалі форум дзяржжайных СМІ — будзе бачны праз месяцы і гады. Прычым сказаць канкрэтна, дзяячоўскія якія сустречы заключаная тая ці іншая дамова, немагчыма. Урад, зменшыўшы апетыты з Лондана да Мінска, прапрацоўва мэтанакіравана прыручка інвестараў.

Ягор Марціновіч

Падатковая пачынае масавую праверку асобаў, якія атрымліваюць заробак, меншы за два праўжтыковыя мінімумы

Пра гэта паведаміў намеснік міністра па падатках і зборах Васіль Камінко.

Паводле звестак Міністэрства па падатках і зборах, калі 30% прыватных кампаній сталіцы плаціць заробак, ніжэйшы за два бюджэтныя праўжтыковыя мінімумы (адзін БПМ на сеінія складае 250 тыс.), намеснік міністра пэўны, што ў тых выкладцах асноўны заробак плаціцца дэлегатам, у «канвертах».

Такім чынам фірмы сыходзяць ад падаткаў. У фонд сацыяльнай абароны ў Беларусь адлічваецца аж 35% ад фонду зарытак.

Падаткавікі распачалі віліцу кампанію аналізу даходаў і расходаў супрацоўнікаў тыхіх фірмаў. Каля расходы первынна ўспышыліся падаткову агульную, дак як розніцы спаганяюць падатак і налічваюць штрафы.

Сумы спаганніні пакуль невялікія. У 2008 годзе тыя, хто не змог патлумачыць первын-

шненне выдаткаў над прыбыткамі, даплатілі ўсего толькі 1 мільярд падаходнага падатку. Сёлета рост даналічных сумаў склаў 70%, амаль да 2 мільярдаў.

На Захадзе кантроль за супадзеннем афіцыйных даходаў з выдаткамі яшчэ стражайшы. Там падаткавікі злічаюць нават самыя нязначныя выдаткі. На сеіння такое ў Беларусі немагчыма, бо зашмат людзей заляжаць ад даходаў з базару, зямлі, лесу, якія нероўна, на ўлічыцца. Аднак па меры росту дабрабыту падатковыя патрабаванні будуть узрасцашы ў нашай краіне.

Каб наймылікі не сходзілі ад падаткаў, дзяржава павінна будзе зніці падаткову нагрузкуну на заробак. На сеіння падырэвства сплачвае ў якасці падаткаў 40% звыш сумы заробку.

Сяргей Гезала



Кожны мог зазірнуць углыбкі АЭС.

ТОП-5 самых дарагіх інвестыцыйных задумак:

- 1) **Вугальнай электрастанцыя калі Эзльви — \$2,1 мільярда.** Акупіца прац 12 гадоў.
- 2) **Комплекс гідракрэйкінгу цяжкіх нафтовых рэшткаў на Мазырскім нафтаперапрацоўчым заводзе — \$894 мільёны.** Акупіца прац 9 гадоў.
- 3) **Парк адзінчынку тыпу «Дысайнленд» у Лагойску.** Рэйне — \$740 мільёнаў.
- 4) **Новы энергаблок Бярозаўскай ГРЭС — \$490 мільёнаў.** Акупіца прац 15 гадоў.
- 5) **Стіліцкі горна-збагачальны завод — \$381 мільён.** Акупіца прац 9-12 гадоў.

ТОП-5 самых цікавых інвестыцыйных праектаў

- 1) **Мадэрнізацыя музея Марка Шагала ў Віцебску.** Інвестару треба будзе ўзнавіць гістарычную адні — і двухпавярховую забудову на Пакроўскай вуліцы, пабудаваць міні-гатэл, рэстараны, сувенірныя крамы і зрабіць капітальны рамонт музея. Праект каштуе 2,5 мільёна, якія павінны акупіца прац 10 гадоў.
- 2) **Музей піва ў Гродне.** Калі самага ўзвядуць гасцінічна-забавільны комплекс, а ў музей піва будуть варыць сам хмелены напой. Укладзены \$11,1 мільёна акупіца прац 5 гадоў.
- 3) **Завод па вытворчасці легкавых аўтамабіляў у Лідзе.** Нажуко, апроць лідскіх кедз, з'явіцца лідская машына! Калі знойдзена \$40 мільёнаў, то будуть выпускаць 20-30 тысяч аўтамабіляў штогод. Праект акупіца за 4 гады.
- 4) **Плыўчыя гасцініцы ў Заславі.** Адна з частак праекта рэканструкцыі вілінага канала — будаўніцтва беларускіх Венеций.
- 5) **Свабодная эканамічная зона «Гомель-Ратон»** радзе адрэзу некалькімі цікавымі праектамі. У Беларусі хочуць выпускаць папіровыя адпраўкавыя посуды (\$1,6 мільёна), CD- і DVD-дискі (\$6,6 мільён), жаночыя гігінечныя тамоны і пракладкі (\$4 і 3,1 мільёна адрэвінда) і дзіцячыя памперсы (\$4,5 мільёна).

СЦІСЛА

Выдаткі Life: большыя за даходы ў 8 разоў

Турецкая кампанія Turkcell, якая валодзе 80% акцый аператара мабільнай сувязі Life, апублікавала спраўдзячу да звязкі месеціца.

Выявілася, што даходы кампаніі складаюць \$8,73 мільёна, а выдаткі — \$69,56 мільёна. У трымі кварталах, калі актыўна будавалася сетка 3G, інвестыцыі ў развіціе сеткі складаюць \$32,67 мільёна.

Самыя багатыя

Еўрапейская кампанія ZSHP па памерах багацьця. 27 краінай ЕС маюць \$32,7 трлн актыўаў, а ЗША з Канадай — «голубыя» 29,3 трлн. Раней амерыканцы

трывалі прыносіць большыя за ёўрапейцаў.

Раскіданае гніздо

У ЗША прайшоў аўкцыён, на якім прадаваліся канфіскаваныя рошчы заснавальніка буйнейшай фінансавай прымідзі ў гісторыі Амерыкі Бенарда Мэйдэфа. Шкода ад яго дзейнасці первыннай сума прададзеных рошчы складае \$50 млрд. А вось агульная сума прададзеных рошчы складае \$1,6 млрд даляраў.

Нафтапрадуктаправод з Мазыра ў Польшчу

Мазырскі нафтаперапрацоўчы завод разгледзе мацьмасць будаўніцтва нафтапрадуктаправоду ў Польшчу.

Інвестыцыі ў «Нафттан» перавысяць \$1,3 млрд

Такі праект разлізуе кіруніца прадырэвства. Міркуецца, што 15% ад сумы будзе выдаткам на заснаваніе сродкаў «Нафттан», астатніх 85% складзіць кредиты замежных банкаў. Сродкі іх маюць быць чэцкі CSOB і аўстрыйскі Unicredit.

Машынабудаўніцтва ў правале

У студзені — кастрычніку знізіцца ў часці з дзвеяці галінай прымысловасці. Найбліжэйшае здзінне ў адёму вытворчасці адбылося ў машынабудаванні і металапрацоўні — на 27,6%. ЯМ

Мініздароўя прызнала: Таміфлю дапамагае, рэмантадзін — не

Міністэрства аховы здароўя распрацавала метадычны ліст пад назвай «Аб асаблівасцях клінічнага працякіння пандэмічнага грыпу А/H1N1 і аказанія медычнай дапамогі паціентам з ВРВІ і грыпам».

Ліст за подпісам першага наміністра аховы здароўя Роберта Частоўніцай ад 12 лістапада адрасаваны начальнікамі упраўленняў аховы здароўя альбіваканскамау, старшыні Камітэта па ахове здароўя Мінтарынкама, кіраўнікам арганізацый аховы здароўя ведамаснага і рэспубліканскага падпрадкаўніння, рабочым амбукторіям БНУ.

Рэкамендациі пачынаюцца словамі: «У сувязі з наяўным пад'ёмам у распబліцы захворванняў пневмоніі, якія ў складзе пандэмічнага вируса-бактэрыяльнай флоры (мікст-інфекцыі), а таксама з улікам інфармацыі, атрыманай ад Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, з дапамогай Інтэрнэту і на аснове атрыманых ў працэсе лячэння пацыентаў з дадзенай паталогій волгі, Міністэрства аховы здароўя накіроўвае метадычны ліст (...).»

Далей на інструкцыі гаворыцца, што вірус пандэмічнага грыпу А/H1N1 адчуваўся да вакцины Таміфлю (азэльтамівіру) і занамівіру. Да рэмантадзіну вірус устойлівы.

Прыгадаем словаў міністра Жар-

ко ў часе адмысловага звероту да насељніцтва 3 лістапада пра то, што айчынны архетол «дзейнічае не горш, а ў некаторых пазыціях наўпраліч» чым Таміфлю. Казаў тады міністр і пра то, што «есць невялікая праблема з Таміфлю, але ёсць наш «романтадзін» айчынны, які ў дастатковай колькасці».

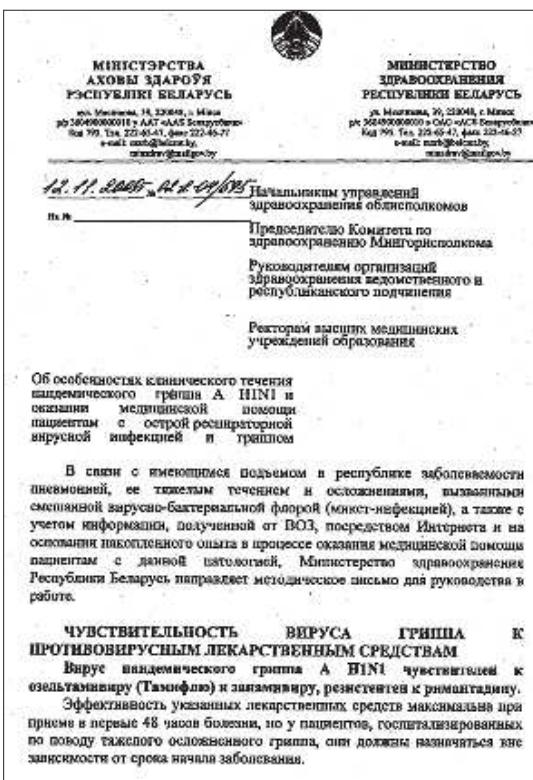
Міністэрства ж нагадае ў лісце, што эфектыўнасць Таміфлю і занамівіру максімальная ў першыя 48 гадзін хваробы.

Асаблівасці клінічнага працякіння А/H1N1

Інструкцыя падрабязна сасвятляе асаблівасці клінічнага працякіння пандэмічнага грыпу А/H1N1. Гэта:

- больш частое развіціе такога ўскладнення, які вірусаны пнеўмія з развіціем дыхальчайной недастатковасці на 5-6 дзень і раней ад з'яўлення першых сімптомаў захворання;
- развіціе віrusнай пнеўмія ў паціентаў з лішнім вагой;
- хуткае развіціе распіторнага дыстэрс-сіндрому, якому папярэднічае выразнае задышка і моцны кашаль, які драна паддаецца лячэнню, харканне крываю, а таксама хуткае развіціе полігорнавай недастатковасці.

Яшчэ адной асаблівасцю з'яўляецца развіціе цікіх формаў захворання ў маладых паціентаў.



вага вонкы, набытага пягам апошніх дзён. Ён мусіць быць да-ведены ўсім заштатным суб'ектам пад росткі.

Сямен Печанко

Участковы доктар мае Таміфлю

Дарэны, што да Таміфлю.

Як вядома, Таміфлю можна набыць толькі па рэзэпту, заварынам гербавай пячаткай паліклінікі. Некаторыя дактары рапаць: як толькі вы з'яўжалі харацэрныя прыкметы грыпу (высокая тэмпература, цяжкі кашаль, насмарк), адразу ж трэба пачынаць прымаць Таміфлю.

Каб атрымаць рэзэпт, хворому не трэба ісці самому ў паліклініку. Трэба выклікаць «хуткую» або ўчастковага лекара. Апошня цяпер маюць пры сабе рэзэпты з пячаткай, якія выдаюць пры пачверджанні неадходнасці.

Сусветная арганізацыя аховы здароўя не рэкамендуе арбідол і арпетол

«На гэты момант у нас ёсць доказы таго, што інітіўы нейрамінды, гэта значыць Таміфлю і падобнае, паказалі сваю эфектыўнасць. Што да арпетолу і арбідолу, то эта не супрацівіруючыя прэпараты. Гэта імунастымулюючыя прэпараты.

Пакуль што ў СААЗ няма доказаў пра іх эфектыўнасць, таксама як німа доказаў іх неэфектыўнасці. Тамі мы рэкамендуем толькі тое, што ўжо доказана — Таміфлю».

Сусветная арганізацыя аховы здароўя бысплатна паставіла ў Беларусь больш 60 тысяч упаковак Таміфлю.

Настасся Шамрэй

Малады бацька: У паліклініках пара навесці парадак

У НН звярнуўся малады бацька, жыхар сталіцы, які распавёў наступнае. Ягонаму сыну неабходна зрабіць пробу Манту. Але ў ягоныя паліклінікі прышчэпкі дзесяцам робяць у агульным аддзяленні, дзе ўвесі час топляца чаргі хворых на ВРВІ і грып. Чаму нельга арганізаваць для дзяцей асобнае памяшканне для вакцинацыі, пытаем малады чалавек.

Цэны на ежу ў розных рэгіёнах Беларусі адразніваюцца на 50%

Гэта вынік дыктату мясцовых вытворцаў.

Агляд праводзіўся Белстатам на 29 пазыцыйах, якія ахопліваюць прадукты харчавання.

Самы дарагі горад, ясна, — Мінск. Максимальныя цны зафіксаваныя тут па 11 пазыцыйах з 29: паўяндлікания кілобасы, рыба, смятаны, творог, цукар, мука, рыс, проса, булба, цыбуля, апельсіны. Але і ў Мінску ёсць два прадукты, танінейшыя ў парапінні з іншымі прагічанімі, — гэта яйці і соя.

Ніжэйшая цна ёсць вынікам высокай канкуранцыі на стаўнічым рынку. Зразіты, самы дарагі яйкі прадаюцца ўжо за МКАД — у Мінскай вобласці. Высокую цну дыстуе мясцовы вытворца, неахвотна пускаючы на рынок канкурэнтаў.

Этай прычынай можна растлумачыць і феномен Брасцкай вобласці, дзе самы дарагі ў краіне малако, кефір і ёгурт. Тут працуе раскрычаныя малочны бранд — «Савушкаў прадукт», які славіцца і высокімі цнамі.

Экспартная арганізацыя адбіваецца на мясцовых цнах. Масла і сыр найболыши каштуюць у Магілёўскай вобласці, што суседзіз з асноўным экспартным рынком — Расіяй. Розніца ў цне на масла ў гэтай вобласці і ў Мінскай складае 30%.

Самы дарагі хлеб ядуць у Брасцце

Рэкардсменам па рэгіянальных цнавых адхіленнях з'яўляецца... проса. Цна на яго ў



Мінск адразніваеца ад цны ў Мінскай вобласці на 75%! Мука самая дарагая зноўтакі ў Мінску, а самая таніная — у Брасцкай вобласці. Затое ў Брасцкай вобласці самы дарагі хлеб! Ён на 32% даражжышы, чым хлеб у Гомельшчыне.

Цнавыя нажніцы на яблыкі складаюць 31%. Самы дарагі яны ў Магілёўскай вобласці, а самы таніны — у Брасцкай вобласці,

бо побач Польша, якай з'яўляеца асноўным пастаўшчыкам яблык у Беларусь.

Белстат не знойшоў у Магілёўскай вобласці ялавічыны

Звестак па цнах на ялавічыну па Магілёўскай вобласці зусім німа. Белстат не змог выявіць яе ў гандлі ў колькасці, неабходнай, каб палічыць сяроднюю цну.

Можа, менавіта ў Магілёве жывуть самыя актыўныя мясадэсы?

Марілёў апошні па заробках

Калі сумаваць кошт адзінкі тавару па ўсіх 29 асноўных прадуктах, у сяроднім гэты набор будзе каштаваць 156 032 рублі. Самы дарагі «кошык» у Мінску — 162 766 рублі. Эта аднавядна найвышэйшай зустрэчуноў зрабіць у стаўніцы. Але другой па дарагоўшы апынулася Марілёўская вобласць (159 733), дзе ў верасні 2009 г. былі найменшыя зарабкі.

Самы таніны набор прадуктаў на Гомельшчыне — 152 102 рублі. Міжтым, у верасні яна здзімала трансп. месцы паводле зустрэчуноў зарабкі, прапусціўшы наперад Мінск і Мінскую вобласць.

Як бачым, пры нажнічых цнах на асноўныя прадукты ў цэнтральнай зоне копыка розніца няма. Цнавыя дыкстуе мясцовыя вытворцы ў небяспечны. А вось экспарт часам дапамагае знижэні цнай.

Паводле «Заўтра тваёй краіны»

СЦІСЛА

Харакіры ў Баранавічах

46-гадовы жыхар Баранавічаў прыраўнаваў свою жонку да 34-гадовага земляка, сей рэзультат зробіў BMW і паспрабаваў наехаць на суперніка проста калі ягонага дома.

Вось толькі замест меркаванага каханага жонкі тэмпераментны муж збіў ягонага стрыжнага 38-гадовага брата. Усвядоміўшы, што нарабіў, раўнівеш, не выходзічы з машыны, наене сабе некалькі ўдаруў наожком у жывот. «Хуткую» выклікаў «герой-палибоўнік». Брат з пераломам ногі, а муж каханай — з нажавым раненнем брушыны, трапілі ў бальніцу.

За замах на забойства ў дачыненні да баранавіцкага «Атала» пракуратура распачала крымінальную справу.

Паводле Intex-press, Баранавічы

Магнітныя прайзныя ў метро заменяюць на бескантактавыя радыёэкаркткі

Пра гэта паведаміў агенцтву «Мінск-Навіны» начальнік службы руху Мінскага метрапалітэна Рыгор Якімкоў. У єўрапейскіх краінах таксама ўжо пераважаюць бескантактавыя прылады. Актыўнае ўжыванне радыёэкаркткі

Сяргей Гегалада

Кірчук варажыў

Этна-трыа «Тройца» не збаялася грыпу, як і яго адданыя прыхільнікі. 15 лістапада вялікая зала КЗ «Мінск» была поўной людзей.

Апошні перад канцэртам тыдзень заходзіў трывожную інтрыгу: ці не адмовіцца ўслед за расійскай папсавай зоркай Валерый наша «Тройца» ад выступлення. Кірчук і кампанія, аднак, вірусаў не спужаліся.

Канцэрты «Тройца» заўжды пачынае без затрымак, строга пільнуючыся праграмы. Іван Кірчук лобіць нагадваць, што гэта ў растаране можна замовіць песню, а ў іншых праграмах. Як сапраўдны шаман, чараб'ік ад музыки, цігам усюгі выступу Кірчук трымае сваіх слухачоў у стане медытацыі.

Змяяночы кампазіцыю за кампазіцій, супрадавчаючы іх нeta-ропкім і наяучнымі каментарамі, лідер «Тройцы» заварожвае залу — не дас зусім занурыцца ў медытаційнае сненне, але і ў скокі не пускае, своечасова робіць пералынак на чарговую паказку. Дапамагае яму ў гэтым асвяленне: па сцене, сценах, столі, зачараваных тварах

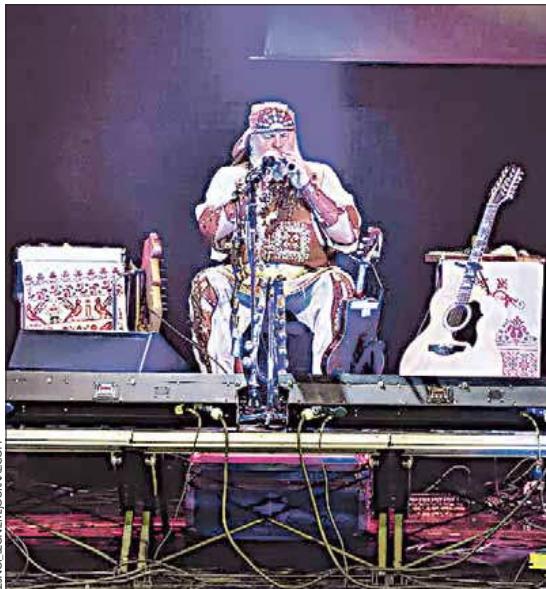
гледачоў пераліваючыя колеры — жлобы, жоўты, сіні, памаранчавы, фіялавы, чырвоны...

Наколькі была цкоўская зала непрыстасаваная да рок-канцэрту, настолькі яна, напоўненая даверху колерамі і гукамі, пасуе для музычна-спрытнічных сеансаў «Тройцы».

У іядзельні прагучалі новыя творы калектыва, песні, што не выконваліся раней на жывых канцэртах, а таксама кампазіцыі з апошніх двух альбомаў.

Кірчук не адмовіў сабе падражнікі прыхільнікаў «цяжкай» музыкі, завіўшы, што песні з запошніяй пілыкі «Жар-жар» занадта цяжкі, а таму прагучыца акустычным варыянце. Што ж, можа, калі і пачнем ад «Тройцы» на якім сараднічэвичным фэсце колыкі музычных эксперыменту ў стылі польскага «Open Folk».

Сямён Печанко



LESION SOKOLNIKOV/RETNA

Полька беларуская

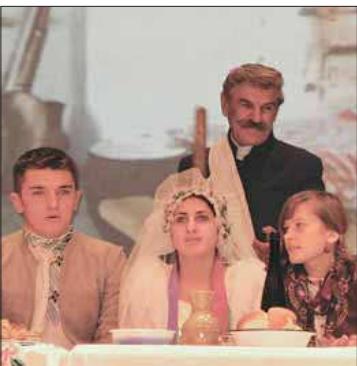
7 лістапада берасцейцы разам з гасцімі з Бельска-Падляскага паказалі на вялікай сцене інсцэніроўку палескага вяселля. Гледачы захапляліся, як дзеци.

Цікавасць падагравала і тое, што было яно міжнародным. Маладую з-пад Пінска выдавалі замуж за маладога з Бельска-Падляскага (Польша). Госці з-за Буга, этнічныя беларусы, здзівілі цудоўным веданнем фальклору наўшыя продкаў.

Распачали свята сёстры Лук'янівіч з вёскі Леснікі Драгічынскага раёна. Яны чудоўна выканалі ролю сібровак маладой. Па традыцыйнікам перад віслелем маладь у вёсках ладзіла так званыя «вяночкі».

Асабліва важна было аздобіць галоўны атрыбут свята — каравай. Не менш значная задача — апрануць інвестуць. На Палессі выконвалі гэта на хлебнай дзялі, падаслаўшы кажужы. Такі ікавікі абраў паказалі жанчыны з вёскі Станішы Пінскага раёна.

«Вясельны паязд» — гэта значыць, картэж — з'явіўся на публіцы з чырвоным сцягам. Такая была традыцыйная колісіца. А галоў-



на азднака старадаўняга вяселля — шмат песьен і прыпевак.

Асобнае месца на вяселлі займае абдорванне маладых, ці «перапой». Тут важная роля адводзіцца маршалку. Ён не толькі юношіні каравай, але сочыць за ўсімі дзеяннямі гасцей, каментуе іх. Гэта свайго роду тамада.

Ролю пінскай інвестыціі добра выканала прадавачка Алена. Жаніх Ясько з Падляшша ў сапраўднасці — Мацей, навучэнец Беларускага ліцэя ў Бельску-Падляскім.

Ідэйны натхнільнік і арганізатар свята — стваральнік Музея Малой Бяцкай-Шыныны ў Студзіводах (прадмесце Бельска-Падляскага) Дафарэй Фіёлін. Узделнікі наўчыліся ў названым вышэй ліцэі, а ў час канікулай выязджалі ў экспедыцыі на Палессе — запісваючы песні, жывуць у вёсках. Такім чынам духуна ўзбагачаючы, быццам атрымліваючы другое дыханне.

У разгар віслелі стала жанчына з вёскі Станішы Пінскага раёна паказалі ўнікальны абрац — скокі на лавах. Раней спыняліся толькі тады, калі... дрэва трашчала. Як призналася загадчыца аддзела традыцыйнай культуры абласнога грамадска-культурнага цэнтра Ларыса Бышко, цалкам выканана традыція перашкодзіла тое, што мэблю ўзілі ў аренду...

Арганізавана свята — першая ластаўка цыкла «Рух зямлі». Наступная сустроча — на Каліды.

...А пад закрутную польку танцы плаўна перайшлі ў фе, дзе яшчэ доўга іграли музыку. Ногі самі прасілі ў скокі...

Сяргей Мошчык, фота аўтара,
«Вечерний Брест»

FREE ВОЛЬНАСЦЬ

Інтэрнэт у нашых ложках

Я даведваюся пра сэксуальную арыентацыю новых знаёмых праз інтэрнэт. Напрыклад, нядзяўна так выразыла свае пакуты адносна новеньлага на моўных курсах. Крок першы — знайсці яго профіль на Фейсбуку. Крок другі — знайсці ў профілі пункт «Перавагі». Крок трэці — прачытаць у гэтым пункце «мужчыны» і зразумець, што новыя знаёмы — гей.

Развод з-за інтэрнэта? Таксама не пытанне для сучаснага чалавека. У Брытаніі днімі з'явілася чарговая нацыянальная герайня. 61-гадовая Шэръл Робертс стварыла фальшывы профіль у інцы, каб праверыць «на вавшыасць» мужа. Яна напісала, што ёй 14, і начала з ім перапісваша. 68-гадовы Дэвід Робертс і не падазраваў, што суразмоўца сядзіць у суседнім пакоі. Пасля таго як ён прапанаваў ёй заніца сксак, жанчына патэлефанавала ў падпісю. Ціпер Дэвід Робертс стаіць на ўліку як патэнціяльны педафіл, ну а ягона ўжо бытая жонка атрымала лаўры славы і падзяку ад падпісю. Відаўно, брытанская стрыманасць засталася ў часах Вільгельма IV, а чапурыстыя брытанкі сталі, так бы мовіць, тоге hot.

Мае знаёмыя таксама карыстаючы інтарнэтам у карыслівых мэтах направа і налева. Адна з дапамагай сеткі «Укантакце» знайшла бытую дзіўчыну свайго бойфранда. Не маючи магчымасці яе «ў



рэале» амбэркаўца з сібрóўкамі, яна скінула спасылкі на ейную старонку нам у группавым чаче скайпа. А іншыя знаёмыя регулярна знаходзіцца сабе дзяўчут на ноч праз «Аднакласнікі». Зарац не патрабуяць пашпарт — шукавы профіль і знаходзяць больш карысную інфармацыю. З-за сацыяльных сетак у інтэрнэце здаржацца расчараванні, разводы і нават забойствы на глебе рэйнасці. Інтэрнэт увайшоў у напыя ложкі. Мы сталі яго закладнікамі. Калі раней вымаглі застукаць свайго мужа/жонку з кімсыці ў ложку, зараз існуе вялікая рызыкі знайсці інтымную перапіску ў скайпе ці ICQ. Так, дарэчы, і развязлася адна з маіх знаёмых пар.

У часы Вільгельма IV, мяркую, было больш інтыг і загадкавасці. Ціпер усё прасцей.

Вольга Жарнасек



16 лістапада адзначаўся Міжнародны дзень цярпімасці.

СЦІСЛА

Заслаўя зробяць Венецию

Вяслярны канал у Заслаўі рэканструюецца ўжо трэці гады. У яго ўкладзена каля 30 мільёнаў даляраў. Міністэрства спорту і турызму спадзяеца прыцягніць яшчэ 40 мільёнаў даляраў інвестыцый. Замежныя грошы дазволіць перабудаваць гасцінічны комплекс і стварыць пльвуччыя гатэлі.

Ліхтары ад самагубстваў

Паводле распараўдження мэрыі японскай сталіцы

на станцыях Такийскага метрапалітэна павесілі сінія ліхтары для прадухлення самагубстваў пасажыраў, бытва ўсё часцей кідаючы пад колы цягніка. Мяркуеца, што спецыяльна распрацаваныя сінія ліхтары будуть аказаўчы супакойваючы ёфект на людзей.

Шпіталізаваны Міхail Жванецкі

Артыст вымушаны быў адмінінці гастролі «з прычынамі цяжкай хваробы».

ЯМ

Пацыфіст? У чыгуначныя войскі!

Альтэрнатыўная служба ў Беларусі дазволеная, але немагчыма. Адпаведны закон штогод адкладаюць у дойную скрыню.

6 лістапада ў Гомелі адбыўся суд над 23-гадовым Дзмітрыем Смыком. Малады чоловек аўбінавачваўся ва ўхіленіі ад прызыва на вайсковую службу.

Ён, сведка Еговы, катэгорычна адмаўляеца ісці ў войска — гэта суправядніцтво прынцыпа.

Медкамісія прызначала Дзмітрыя годным да службы з амбажаваннем. Улічніўшы светлагольд прызываўніка, венкамат прапанаваў яму службу без зборы і інтыснай бязвой падрыхтоўкі. Хлопца размеркавалі ў транспартныя войскі, дзе яму прыйшлося б служыць манічрам чыгуначных пүцей. Аднак Дзмітрый цвёрда дабічаўша реалізацыі свайго канстытуцыйнага права на альтэрнатыўную службу. На судзе хлопец абараняў сёбесі сам. Каака, што аднак апглайшы не можа, — траба карміць сям'ю.

Пракурор Ігар Купчын не павернуў пічырасць прывёўніку: «Што гэта за зручная ролія такая? Прыйшла армія — прыйшла ролія, сышла армія — шматкроп'е... Не было дромодуўмаў — сям'я Смыка неверуючая». Але калі б пракурор і паверыў, службы па-за вайсковай часткай гомельскі хлопец не дачаўся б. Афіцыйная пазіцыя ўлады, агучаная пракурорам: «На дадзены момант панавіцца «альтэрнатыўная служба» не існуе. Парадак службы не вызначана і не можа ўжыванца, іншай гэта будзе самадзеяннасць».

Суд прызнаў Дзмітрыя вінаватым. Хлопец мусіць выплаціць штраф 100 базавых величын — гэта 3,5 мільёна рублей. Але ён і не думае здавацца: «Калі дойдзе да турмы, я сяду, — кажа Дзмітрый Смык. — Але войска як варыянт не разглядаю. Я не могу мець дачыненне да Узброенных сіл. Справа ў сумленні і прынцыпах».

У дэпутатаў няма патрэбы

У артыкуле 57 Констытуцыі запісаны: «Абарона Рэспублікі Беларусь — абавязак і святарыні даўт грамадзяніна Рэспублікі Беларусь. Парадак праходжання вайсковай службы, падставы і ўмовы вызвалення ад вайсковай службы і замена яе альтэрнатыўнай вызначаючыю законам». Констытуцыя была прынята 15 гадзін туку, а закона пра альтэрнатыўную службу німа дагэтуль. Міністэрства абароны прапануе «кампрамісны» варыянт для паціфістаў — служыць, але без зборы.

Паводле міністэрскіх падлікаў, колькасць прывёўнікоў, якія не могуць браць збору па ролігійных матывах, складае сем-восем чалавек штогод. Звычайніх іх накіруоўваюць служыць у чыгуначныя войскі.

«Адбываеца падмена панавіцца альтэрнатыўнай службы, — абручаеца правабаронца Алена Танкачава. — Тых, хто спрабуе реалізаваць сваё канстытуцыйнае право, прызначаюць да крымінальнай адказнасці».

У 2002 годзе палата прадстаўнікоў аўбюроўкаўала проблему «альтэрнатыўчыкаў». Тады правам заснанадаўчай ініцыятывы скарыстаўця тагачасны дэпутат, ціперашні лідар аргкамітэта альгінійнай Партыі свабоды і прагрэсу Уладзімір Навасяд. Ён накіраваў праект закона «Аб грамадзянскай служббе», распрацаваны Рэспубліканскай грамадскай моладзевай арганізацыяй «Грамадзянскі форум», у ведамствы. Чыноўнікі прыйшли да высновы, што ў стварэнні закона німа «грамадзінскі патрэбы».



23-гадовы Дзмітры Смык гатовы пайсці ў турму, абы не кранаць зброя.

Санітары і паштальёні

Адукацыйны цэнтр «Пост» спрабуе прынагніць увагу да праблемы «альтэрнатыўчыкаў», распачаўшы грамадскую кампанію. «Мы ўступілі ў ерапіску з міністэрствамі і патэнцыйнымі працаўніцамі, даслалі больш за 200 лістоў

у ўсе бальныцы і цэнтры сацыяльной абароны. Ніхай людзі, якія не могуць служыць у арміі, працуць санітарамі ў бальницах, паштальёнамі», — расказаў каардынаторка праграмы Яніна Каралевіч-Картгаль.

У суседній Расіі аналогічны закон прынялі ў 2004 годзе.

Напільну ахвотнікамі з'яўляюцца

30% працуоць у прымысловасці і на будоўлях.

Цікавая і статыстыка, звязаная з

матывізаціяй «альтэрнатыўчыкаў»: 80% служыць не дзявчыне ролія, 15% — пацыфісты. Астатнія —

малыя народы Расіі, традыціі і лад жыцця якіх войска бразурова.

Пытанне, колькі людзей захоча

служыць альтэрнатыўна, застаецца

адкрытым. У Расіі на прыданову ад

адгукніцца прыблізна 1% прывёўнікоў.

У нашай краіне за год у войска

прывозівася каля 20 тысяч чалавек.

Значыць, у Беларусі каля 200

прывёўнікоў могуць адмаўляцца

трываць збору штогод.

анід Мальцаў у інтэрв'ю «Інтэрфаксу» падкрэсліваў, што трэба, каб «альтэрнатыўчыкі» зазнаваў болыўшыя цяжкісці за вайскову.

Каб чалавек сур'ёзна думаў, ці сапраўдна иму нельзя браць у руکі збороў». Міністр пераконвае, што «абедзівіа румакі «за» альтэрнатыўную службу» — «але патрэбны механизм, як даведацца, паціфіст і не».

Кожны лістапад кіраўнік дзяржавы атрымлівае спіс праектаў законаў і абрае, які з іх будзе разгледзіцца парламентам налета. Які год запар у «заяўліць» Міністэрства працы фігуруе і закон «Аб альтэрнатыўнай грамадзянскай служббе». Да гэтуль яго адкладаюць у дойную скрыню.

Ягор Марціновіч

Маладую доктарку забіў муж?

Асноўная версія следства ў справе забойства на Несцерава кардынальна змянілася.

Як паведамляя «НН» у №42, доктарку Вольгу Лівінцову забілі ў пад’ездзе свайго дома на вуліцы Несцерава ў Мінску. Вечарам 6 лістапада экспертызы, смерць наступіла ад траўмы галавы з пераломам касцей чэрепа. Спачатку меркавалася, што жанчыну забілі сякерай. Цяпер следчыя скіляюцца да таго, што яе з наядлодской сілай ударылі галавой або вушак.

Паводле пачатковай версіі следства, Вольгу забілі, каб абрафаваць. Знік яе мабільны тэлефон. Пракуратура Завадскага раёна заявіла крымінальную справу. Аднак літарална праз два дні быў затрыманы падазраваны. Ім акказаўся... муж Вольги, 31-гадовы мінчук. Следчыя мяркуюць, што скрадзены мабільник — проста яго спроба падтасаваць факты. Пракуратура не паведамляла падрабязнасцяў, аднак і ў паліклініцы, і ў дому, дзе жыла Вольга, кажуць, што міліцыя заціяла шукася сведкаў здараўненія.

Суседзі па пад’ездзе ў шоку: «Звычайная была см'яя. А потым такое здарылася... Цяпер вось сустракаем вечарам адзін аднаго, каб не так страшна было дацом вітрацца».

У Вольгі з мужам засталіся двое дзяцей — чатырох і дзесяці гадоў.

Настасся Шамрэй

Першы музычны стане Першим серыяльным

З 23 лістапада тэлеканал «Першы музычны» абаўляе канцепцыю. У ім з'явіцца моладзевы серыялы ад расійскага канала СТС. Акурат таго, на які перайшоў працаўніцца беларускі прадзюсэр Ягор Хрусталёў.

«Серыялы даюць бясплатна, а трывалы прадакт і праграмы — гэта гроши, — нараака былы твар канала Каця Пытлевая. — Распушчаны ўсе праграмы, ніводнага ўласнага прадукта ў

Хочуць скейт-парк замест лядовых палацаў

Беларускія аматары экстэримальных відаў спорту мараць пра свой скейт-парк. Ціпер моладзь трэніруеца проста на вуліцах горада. Яны пускаюць гранітныя пакрыцці, дык рызыкуюць сваім жыццем. Напрыклад, любы каменякі пад коламі ролікаў можа стацца прычынай траўмы.

У суседніх краінах існуюць спецыяльныя паркі для экстэр-

мальных відаў спорту, дзе можна ў адмысловых умовах развіваць сваё майстэрства. У Беларусі такой пляцоўкі пакуль што ніяма.

Менавіта з гэтай прычыны юнакі праз інтэрнэт-сайт park.bmx.by распачыюць петыцыю з заклікам да будаўніцтва першага скейт-парка.

НМ



Страшнае злачынства здарылася ў гэтым зэрым пад’ездзе.

Мілінкевіч гатовы зноў ісці ў прэзідэнты

«Еўрапейскі форум» сабраў каля тысячы ўдзельнікаў і стаў прэзентацыяй каманды правага кандыдата на прэзідэнцкіх выбарах.

Форум стаў найбольшым сходам прадстаўнікоў апазіцыйнай сёлета. Мілінкевічу ўдалося лепш за сваіх канкурэнтаў на месца адзінага кандыдата пра весяці мабілізацыйную кампанію. Дэлегатамі было вылучана аж 1200 чалавек з усёй краіны. Да Палаца культуры МАЗа 14 лістапада дабраліся не ўсе, але і 810 дэлегатаў сведчылі пра добрую прадстаўнічасць мерапрыемства. Таксама было 100 гасцей, 7 кіраўнікоў дыпламатычных місій (у тым ліку, Швеція, Францыя, Польшча, Венгрыя, ЗША, Літва), больш за паўсотні журналістаў.

Месца на адкрыцці Форому цяжка было знойсці не тое што ў зале, але нават і на балконе.

У арганізацыйным плане «Еўрапейскі форум» прайшоў выдатна.

Мерапрыемства началася з выканання гімна «Магутны Божа». Веў Форум тэлезорка «Белсата» Павел Мажэйка. Зала была аздобленая сіямі Беларускай хрысціянскай дэмакраты, «Маладога фронту», незарэгістраванай Партыі свабоды і прагрэсу, «Правага альянсу», Руху Свабоду, «Маладой Беларусі». Гэтыя арганізацыі, апрач Партыі свабоды і прагрэсу, стаў ядром Беларускага незалежніцкага блоку.

Адкрыў мерапрыемства на меснік старшыня Руху «За Свабоду» Віктар Карняенка, які досьці самакрытычна зазначыў, што цяпер такім форумамі нікога не здзвіш. Карняенка задаў пытанне: «Якая мэта форуму?» І сам адказаў: «Стымуляванне дыскусіі, ці патрэбен нам Еўрасаюз і дыялог уладаў з ЕС».

Былі відэазароты ад уплыўных людзей. Першы — ад былога прэзідэнта Чэхіі Вацлава Гаўла. «Беларусь належыць да краін еўрапейскай дэмакраты, і мы ў Еўропе будзем чакаць і вітаць Беларусь у ЕС», — зазначыў Гавел.

Таксама да дэлегатаў з экрана зварнуліся былы прэм'ер-міністр Літвы Вітгутас Ландсбергіс і старшыня Еўрапарламента Ежы Бузак. Па нашай інфармацыі, Бузак таксама вельмі хаче наведаць Форум, але яму паставілі ўмову, што візуён атрымае, толькі калі сустэрненца ў Мінску з дэпутатамі палаты прадстаўнікоў і савета распублікі. Бузак адмовіўся. «Еўропа працягвае руку найперш беларускім грамадзяном, а не ўладам», — сказаў у звароте старшыня Еўрапарламента.

Потым ужо слова ўзялі госці Форому, якія знаходзіліся ў



Хто не ўвойдзе ў ЕС, застанецца бензінавым шлангам да Еўропы

«Толькі інтэграцыя Беларус ў Еўропу здольная забяспечыць паўнавартаснае эканамічнае развіціе, якога мы хочам. І толькі інтэграцыя ў Еўропу здольная гарантаваць бліспеку нашай краіны», — заявіў Аляксандр Мілінкевіч у сваёй промове на Еўрапейскім Форуме ў Мінску 14 лістапада. — Перахоуды перыяд можа быць. Але ў цалым, калі сісле: без свабоды і дэмакратыі не будзе еўрайнтэграцыі. Без еўрайнтэграцыі не будзе дабраўбыту і абароненасці. Мы ад ЕС нікуды не дзенемся, маючы яго на трох межах. Проста ці мы будзем побач ЕС, ці ў складзе ЕС. Реальнасць жорсткая. Хто застанецца за ўсходні мяжой аўтаданнай Еўропы, застанецца сывайнім дадаткам да Еўрасаюза. Будзе бензінавым шлангам, грубаў, какучы. Хто будзе сіблрам ЕС, будзе, як унутры сучаснай машыны», — такое падаўнанне прывёў ён.

Да сілавікоў: Умацаванне дэмакратіі не азначае аслабленне праправады

«Умацаванне дэмакратіі не азначае аслабленне законнасці і праправады», — заявіў А. Мілінкевіч. — Наадварот, праправадак на еўрапейскіх краінах падтрымліваецца на наўмышлішнім узроўні. Афіцэрэй войскай, міліцыі і спецслужбай у еўрапейскіх краінах зарабляюць нашмат больш,

зато. Найдаўжэйшым быў выступ польскага дэпутата Еўрапарламента Яцка Пратасевіча. Ён зазначыў: «Еўропа ніколі не дыктувала беларускім уладам, што ім рабіць, але чакаем, што для Беларусі будзе больш свабоды». Пратасевіч падкрэсліў, што Еўрапарламент будзе працягваць супрацоўніцтва з апазіцыяй і грамадскім дзеячамі, пакуль у краіне не пройдзець свабодныя выбары.

«Тое, што некалі падавалася каміарам, пройдзе, а то, што падавалася салодкай марай,

чым іх беларускія калегі. І утуненасць, якасць іх жыцця непараўнальная. Расходы на абарону, расходы на дзейнасць структураў аховы парадку ў Беларусі трэба прыводзіць да еўрапейскіх стандартоў. Гэта адзін з ключоў да дэмакратычнай эвалюцыі».

Пра беларускую салідарнасць

«Мы абаранілі кожнага, хто патрэбуюць на барацьбе, — адзначыў А. Мілінкевіч у промове на Форуме. — Мы арганізавалі навучанне для разрэзаных студэнтаў. Мы дали дапамогу пасярэдзінам. Мы падалі кансэрты забароненых музыкой. Запрацавалі «Белсат» і новыя радыёстанцыі. Там, дзе ўлады зачынілі газеты, мы адкрывалі інтэрнэт-сайты. Мы ўмеру нашых магчымасцяў дапамагалі кожнай спробе людзей самаагранавацца. У нас не было на тое вялікіх грошай. Затое была салідарнасць».

Ён таксама адзначыў уласную заслугу ў захаванні арганізаванай апазіцыі аўтарытарнаму рэжыму:

«Мы не дапусцілі развалу і дэзарганізацыі апазіцыі, калі лідэрсы сыходзілі адразу пасля выбараў ці з'яджалі за мяжу. Я, Мілінкевіч, тут, з вами. Я прайшоў з вами ўесь шлях. З вами быў на Плошчы ў 2006-м. З вами сядзеў у турме на Акцэнцыі».

Мілінкевіч заклікаў да вытрымкі: «Усё тое, што мы рабілі, мы будзем рабіць да перамогі».

Хутка ператворыцца ў рэчаіснасць», — сказаў еўрадэпутат.

«Вам патрэбна толькі трохі мужнасці і лідэр, эдолыны ўзяць на сабе адказнасць», — разомаў Пратасевіч, які яўна не сачыў за рэгламент часу.

Дабрацца да Мінска змаглі не ўсе. Адмовілі ў візах бытому спэцдакладчыку Рады Еўропы па Беларусі кірытэту Хрыстасу Пургурдыэсу, а таксама літоўскому дэпутату Эмануілу Зінгерысу. Па апошнім выпадку паслу Беларусі ў Літве Уладзіміру Дражыну нават давялося

Лідэр «Маладога фронту» Зміцер Дацкевіч згадаў Кантрэдэмакратычных сіл, што прайшоў у гэтай зале чатыры з паловай гадзін таму: «Тады ў зале было багата ўдзельнікаў з сярпом і молатам на грудзіах». Гэтым разам сабраліся аднадумцы, а метай форуму павінна стаць выпрацоўка стратэгіі перамогі на выбараў», — адзначыў ён.

Ад БХД выступіў Павел Севярын. Ён зазначыў, што Беларусь разам з іншымі краінамі Цэнтральнай і Эўхдній Еўропы — Літвой, Славакіяй, Малдовай — паклікана адрадзіць Еўропу, а «сёняшні рэжым будзе асуджаны Богам і гісторыяй». Таксама Севярын зазначыў, што будучым прэзідэнтам Беларусі будзе ёўрапеец, які любіць Беларусь. Удзельнікі Форуму заўсіхаліся і ўзгадалі, хто ёсць аўтарамі кнігі «Люблю Беларусь».

Пасля пачалася праца па секцыях палітыкі, эканомікі і грамадства. Плюсін Форуму было тое, што на яго атрымалася прызначыць такіх аўтарытэтных людзей, як палітолаг Віталь Сіліцкі, эканоміст Сяргей Чалы і Аляксандр Чубрык, гісторык Алеся Смалянчук, пісьменнік Уладзімір Арлоў, філософ Уладзімір Машкевіч. Зусім не факт, што гэтыя людзі згадзіліся б удзельнічаць у падобным мерапрыемстве, калі б яго ладзілі, скажам, АДС.

Мілінкевіч, які ўйшё Форум прасядзеў у зале і праслушаў усе выступы, слова ўзяў апошнім. Ягоная прамова і павінна была стаць ключавай.

«Калі з'явіцца чалавек, якога падтрымае большасць апазіцыі, якога будзе выдатная праграма і каманда, я стану побач і буду выконваць любую працу, якую мне дадуць. Разам з тым кажу, што я гаворы ѹсім на выбараў, бо маю на гэта сілы і досвед. Я здольны прынесці Беларусь у Еўрасаюз. Я буду рыхтаўца да выбараў», — практычна абвясціў аўтар пачатку прэзідэнцкай кампаніі Мілінкевіч.

Палітык выступіў як катэгатычны праціўнік байкоту. «Не ўдзельнічаючы на выбараў, мы пазбаўлемо людзей дадатковай інфармацыі. Калі мы не пойдзем на выбараў, то ўладае не трэба нават фальсіфікаваць, тым самым мы легтімізуем уладу».

Мілінкевіч выказаў спадзіванне, што на наступныя выбараў апазіцыя пойдзе адзінай калонай пад лозунгамі «Незалежнасць, дэмократыя, еўрапейскасць».

Форум стаў прэзентацыяй новай палітычнай сілы, якую заўважылі пра свае амбіцы якія ў Беларусі, так і з мяжой. Няма сумніваў, што менавіта гэтыя людзі складуць касцяк каманды правага кандыдата на наступных прэзідэнцкіх выбараў. І ўжо амаль ніхто не сумніваецца, што будзе гэтым кандыдатам.

Зміцер Панкавец

Пра дыялог Еўрасаюза і Лукашэнкі

У вялікі клопат стаце
прыручэнне дыктатуры.
Воўк, запрошаны ў аўтарні,
мусіць быць узвечні скуры.

Камуфляж падобны звязыкі —
толькі як скаваеш ікі?

Кіхт, Мінск

Вернемся да прыгону?

За палітычнымі пад-
зеямі ў Мінску журналис-
ты і чытальні незалеж-
най прэсы няшмат увагі
звертаюць на тое, што
робіцца ў правінцыі. А
там найбольш мноці і яск-
рава выяўлююцца сістэмы аўтарытарнай «верты-
калі».

У Докшыцкім раёне үсе «дасягненні» навідавоку.

У мястечку Крулеўшчына, што ў Докшыцкім раёне, спатрэбілася адрамантаваць клуб. Чыноўнікі з рапыкан-кама ці то не змаглі знайсці сродкі, ці то не пажадалі напружваць сібе пошукумі грошамі, а ўзялі ды размер-кавалі работы па рамонце паміж... размешчанымі ў Крулеўшчыне падраздзяленнямі Беларускай чыгункі. Нейкая з іх кладзе плітку, нейкая рамантава дах, а чыгу-
нічнымі сувязістамі загадлі тыкавацца сцены. Вядома ж, за кошт саміх прадпрыем-
стваў.

Пазалетася гэткім спосабам адрамантаваць Докшыц-
скую бальничу — кожнаму прадпрыемству размеркавалі па адной палаце. Дарожнікі і газіні фарбавалі бальничу, а ўрачы на суботніх мылі вокны на фермах. Акрамя агульнаспубліканскіх доб-
раўхвотна-прыムусовых суб-
ботнікаў, на Докшыччыне ёсць яшчэ і раённыя. Летасць іх правялі аж тры: трэба было сабраць гроши на будаўніцтва басейну. Прайшло ўжо пуйтара года, але пра басейн нешта нічога не чу-
вача.

Як і пайску, у Док-
шыцкім раёне ёсць праблема з працоўнай сілай у сельскай гаспадарцы. Аграргадкоў набудавалі, а аграродкі на-
ват не ўходы заселенія.

Знайшлі новы спосаб: у ра-
ёне існуе неафіцыйная за-
барона браць на працу ў бу-
даўнічнай і прымесловай ар-
ганізацыі асобаў, якія зволь-
ніліся з сельскагаспадарчага сектара.

Карацей, місцовая верты-
кальшчыкі набываюць у сваіх рабочых практикай не-
абмежаваную юлду. Нібы феадалы ў вотчынных ула-
даннях. Так і да прыгону недалёка.

Янка Зуброўскі, Докшыцы

Спятыкнуліся на матрацы

Мы, маладая сям'я звязычных студэнтаў, прышлі ў Дом мэблі, што на Камароўцы, шукаць двухспальные матрацы. Лепей бы мы туды не прыходзілі... Быў у мене ў школе сябар — патрэбт Расіі. Бацькі

саслалі яго вучыцца з Пе-
цярбурга ў Мёры, дзе я рас-
ла. Беларусь сябар паважаў.
Вось толькі з абслугоўваніем

ў крамах кліў: у вас не бела-
рускае, а беларускае абслу-
гоўванне. Няправільнае: ма-
руднае, энважливое, інгару-
ючае правы пакупнікоў.

Арт. 22 Канстытуцыі Бела-
руса гарантует кожнаму гра-
мадзянину краіны роўную
абарону правоў і законных
інтарэсаў. Даўжынені ў сфе-
ры аховы правоў спажыўцоў
рэгулююцца Грамадзянскім
кодэксам. Існуе закон аб
абароне правоў спажыўцоў.

Непасрэдным інструментам
барацьбы з парушэннямі
з'яўлінца кніга водгукай і
прапановаў.

Атрымашы запіс у кнігу, прадавец можа
страціц прэмію. Меры гра-
шовага пакарання прадавца
прыкатні крамы вызнача-
юцца гаспадаром.

Пытанне: як прадавцы
падпрадкоўваюцца вышы-
навым дакументам і ці
абараняюць купцы свае пра-
вы? Вось вам ўзыць прыклад.

Мы, маладая сям'я звязы-
чных студэнтаў — кеды, джынсы, заплечнікі, —
прышлі ў Дом мэблі, што на Камароўцы, шукаць двух-
спальных матраців. Выбар быў
не толкі вялікі, аднак матра-
ців патрэбнага нам памеру і
расфарбкіў мы знайшли.

У зале было калекі жан-
чын з персаналу. Усе яны
былі заняты: размайлялі па-
телефонах. Падышла да ад-
ной, тая, не перарываючы
размову, скіравала нас на
іншай. «Іншай» аказалася
больш ветлівай, размову
спыніла, аднак нічога не пы-
талася. Хацячына выпісала
заказ на аплату перавозкі і
букніла нешта пра тое,
што «крама сама ажыццяўляе
перавоз наўбытага тавару на
месца прызначэння і нам яго
абавязкова прывезуць у
хуткі часе».

**Паводле закона
аб абароне правоў
спажыўцоў, спажывец
мае права на поўную
інфармацыю пра тавар
да моманту**

заключэння дагавора,

а таксама інфармацыю

аб тэрмінах дастаўкі

тавару.

Вось толькі «хуткі час»,
паведамілі нам ужо на пер-
шым паверсе, — наступны
дзень. На нашае пытанніе,
чаму гэта нізе не пазначана,
адказ быў такі: «Машыны
занятыя, вам і так тут сэрвіс,
чакайце».

А нам матрац быў трэба
сэння. Да заўтра мы чакаць
яго не маглі.

Самі выклікалі грузатаксі.
Паднялі наўверх на матра-
цам. Доўга чакалі, пакуль
прадавышчыца нешта паясня-
ла пацярпіла сталых людзей.

Дачакаліся пазярхахі, яна
павіала нас да пакупкі —
зусім іншага матраца. На
абуранні: «Наш іншы, чыр-
воны, а не гэты, у ружовых
ружах!» — стомлена запыта-
ла: «А вам якай разміца?»

Апладзілі, калі бы ў да-
рэзе, і тут высяпіліца но-
вая акаличнасць: вынесці
матрац грузчыку (што такса-
мі вялоходзіць у сэрвіс кра-
мы) могуць і праз 10 хвілін, і
праз 30. На нашу заўагу,

чаму гэтыя асаблівасці ніде
не прыписаны, прадавишчы-
цы пачалі крычаць. Дах па-
ціху ехай ад ліманту: «А нам
какаво! Мы жа тожа ўстаём!

Усе тут права сваё кача-
юць!»

Калі прыехала таксі, мат-
рац сіратліва стаў на вуліцы.
Пагрузка тавараў у таксі
(абавязковая ўмова крамы)
таксама адбылася толькі на
словах. Добра, што вадзі-
цель пашкадаваў нас і дапа-
тог.

Матрац быў шырокі, ма-
шына ледзь яго змясціла. У
эті момант нейкі малады
чалавек, хутчай за ўсё такса-
ма грузыкі, высунуўшы галату-
ву з-за дэвярэй склада, заз-
найчы: «Вазыніце ў прада-
цоў талон, што матрац без
дэфектаў. Калі што палама-
еца — да нас ніякіх прэ-
тэнзій!»

Гэта была апошняя кроп-
ля. Муж і матрац пaeхалі
дадому, а я пашла рабіць
запіс у кнігу водгукай і прапа-
новаў.

Пахадзіўшы па спасылках — «Вам не сюды,
Вам туды», нарэшце апіні-
лася ля акенца, дзе можна
ўзяць кнігу.

Як да мене зляцеліся пра-

даўшчыцы! З салодкімі по-
смешкамі манькаў яны па-
чали мене ўпэўніваць, што па
тэлефоне ніхто не размай-
ліл, усе так і імкнуліся нам
дапамагчы, а грузапера-
возкі... дык гэта ж не іх ад-
дзел... Чаму не расказаў —
дык вы і не пыталіся. А кніга
водгукай і прапановаў у нас
адна на ўсёвіе магазін... яе
шукаць зараз траба — ад-
зэлі ж шмат...

У той жа дзень набыла
пачэркі ў ЦУМе. Пакуль раз-
біла каралі, пальцы сталі
сінімі, а пасля першага кан-
такту з вадой сінія пачэркі
сталі белымі. Фарбы змілі-
ся. З такой жа сітуацыі суты-
кнулася сябровка, якая прафесійна змайкала дэка-
тывным мастацтвам. Пап-
расілі ў ЦУМе кнігу водгукай
і прапановаў. Ізноў старая
песня — кніга адна на ўсёвіе
універмага, вы ў нас такія
першыя незадаволеныя,

кілаграмамі пачэркі прадаем,
ніколі скаграў не быў, тавару
ніху ў нас найлепшы. Мы
развярнуліся і сышлі. Не
распачыначы жа дзялі пасэ-
рак вайну ў ЦУМам.

А мо трэба?

Ганна Журавіна, Мінск

ВОДГУК

Падараваны
Туровіч не мае
адносінаў да
«Беларусьфільма»,
затое быў членам

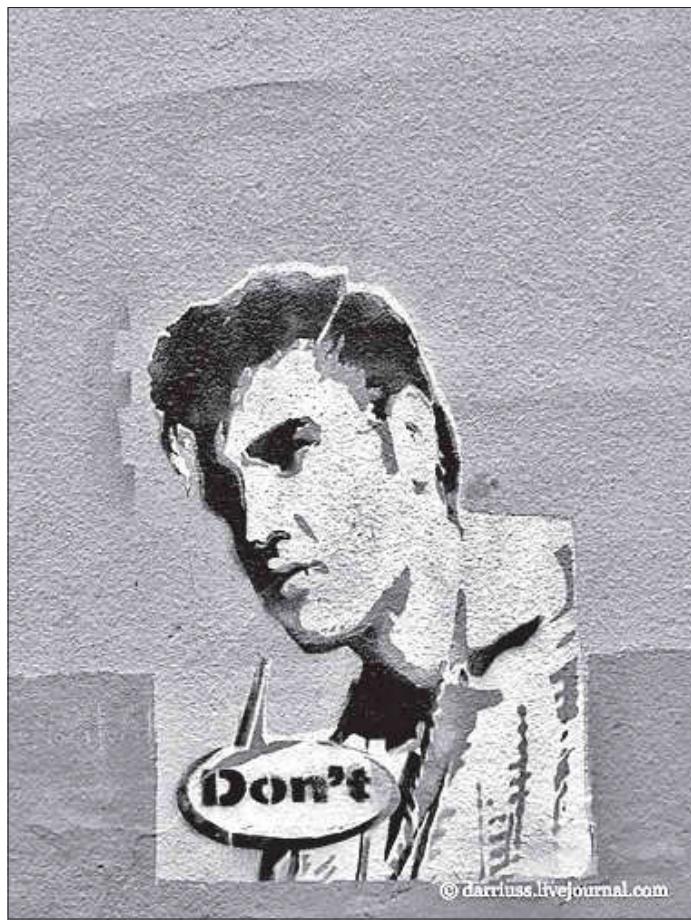
Саюза

пісменнікаў

Усё ж трэба больш
адказна стаўціца да
звестак, якія вы атрым-
ліваце з іншых крыніц.
Маю ўзвесці інфармацыю
«Педафілія на «Беларусьфі-
льме»?»

Вы паведамляеце: «Па
падзарні ў здзіўленні распушы-
нікамі дэяленні ў дачы-
ненні да непаўнолетніх заты-
риманы рэжысёр кінастудыі
«Беларусьфільма» Аляксей
Туровіч».

У Савінікіні



© darruss.livejournal.com

Не! А што — не? Насценны малюнак у Нацыянальным тэхнічным універсітэце Мінска.

якія яго і выкарыстоўвалі.
Яго працоўны статус —

прадпрымальнік, які ў лас-

нім (або, можа, атрыманы

ад іншых людзей) гроши

імкненца рабіць кіно з улас-

нам самога сабе ў галоўнай

ролі.

У нейкай ступені яго
можна лічыць прадусарам,
які запрашае для здымак
фільма з уласнымі удзеламі
прафесійных спецыялістў —
сцэнарыстаў, рэжысёраў,
аперарапаў. Але ўсё гэта раз-
білася па-зежам: кінастудыі

«Беларусьфільм», акра-

мия, можа, паслуг вытворча-

тэхнічнага характару.

У стужкі «Яблыка месяца»

(2008 г.) ён лічыцца ў якасці

рэжысёра, аднак прафесій-

най рэжысёру тан на пыль-

дэясяць хвілін, астатнай гад-

зіна — кінасамадзеяньнісъ.

Дыльтанты прасякаюць і

стужку «Сынок», дзе А. Ту-

ровіч таксама пазыцыянуе

себе рэжысёром.

У кінематаграфічным ася-

роддзеялікія зворухі

яго не мае, хаця сім-тым

мінскім і віцебскім артыстам

а таксама некаторым бес-

працоўным «кіношнікам»

нейкі мінімум дававаў зараб-

ляць (прафесійныя зараб-

ляць) на «Беларусьфільме»

Аляксей Туровіч.

У Савінікіні

запісаніе «мытны саюз»

і «чароўнага трускі»

запісаніе «мыт

Хто купіць Гродна з маскоўскім пасольствам?

Прадавец гравюры Браўна і Гогенберга захоўвае інкогніта. Вядома толькі тое, што ён жыве ў Мінску.

На інтернэт-аукцыёне ау.ру ад 13 кастрычніка да 12 лістапада выстаўлялася гравюра з выявай Гродна.

Паводле прадавца, выява ўзята з другога тома (1575 г.) кнігі «Civitates Orbis Terrarum», выдадзенай Браўнам і Гогенбергам у Кельні — знакамітага збору больш чым 500 відаў, планаў і праспектаў найважнейшых сўрэпейскіх гародоў.

Выява памерам 485x305 мм з'яўляецца спропачанай копіяй гравюры Цонта 1568 г. На гравюры — панаўны міністэрства Гродна са сцяной прыбіту маскоўскага пасла на пярэднім плане.

Прадавец сцвярджае, што гэты асобны ліст з кнігі 1575 г. набытым у аднаго з німецкіх аўкцыённых дамоў. Стартавая цэна выявы складала 2 мільёны 700 тысяч рублёў, блізічна, па якой лот аддаваўся без таргоў, — 2 мільёны 900 тысяч рублёў.

Выскіканоць цікавасць умовы, выстаўленыя прададзеным. Так, атрымаць гравюру пакупнік можа толькі поштой. Перадача з рук у руки асобіцца выключаная, як і высылка за

мяжу. Разлік наўгунім асабіста з прададзеным выскіканы таксама, як і безнаўгунны разлік. Уражанне, што прадавец імкненца захаваць інкогніту. Вядома толькі тое, што ён знаходзіцца ў Мінску. Сірэдь іншых лотаў, якія ён прананесе на ау.ру, манеты часоў Речы Паспалітай.

Эта ўжо другая гравюра з выявай Гродна часоў эпохі Адраджэння, што выстаўляеца на аўкцыён за апошнія гады. У 2008 г. Варшаве на аўкцыёне антикварных прадметаў быў прададзены за \$44 000 арыгінат гравюры Цонта 1568 г. з выявай Гродна.

Той лот быў не па кішэні гродзенскому гісторыка-археалагічнаму музею, гравюру набыў польскі калекцыянер. Гэтым разам музей не браў удзел у таргах. «Мы маем чатыры копіі гравюру Браўна з выявай нашага горада», — патлумачыў дырэктар музея Юрый Кітрук. Па ягоных слоўах, прызначаная на аўкцыёне цэна гравюры Браўна і Гогенберга — каля тысячы даляраў — не завышана.

Сямён Печанко



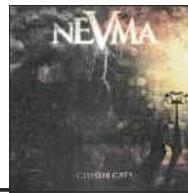
ДЫСКАГРАФІЯ

Re1ikt



Клініка,
Go-Records,
2009

Nevma



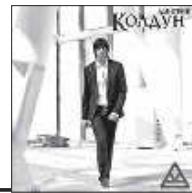
Стихія слёз,
Go-Records,
2009

Без білета



Африка, West
Records, 2009

Дзмітры Калдун



Калдун, West
Records, 2009

Праца дарослая, хоць
і з падлёткамі тэкстамі.

Ці ёсць сэнс цытаваць «Пагоню»
Багдановіча?

Нібы вясёлыя песні, працягні
трансцендэнтальным сумам.

Між тым, што трэба, і тым, чаго
хочацца.

Гэтыя светлагорскія хлопцы нечакана перамаглі сёлгета на фестывалі «Бардаўская восень». Свайм альбомам Re1ikt дэвядзяць, што іны не пустазованы, якія з аглідкаю лабаюць пад Nirvana, Placebo ці яшчэ каго. «Клініка» — праца самадастатковая і дарослая, хоць і з падлёткамі тэкстамі.

Галоўная праблема Re1ikt — адсутніця яркага хіта. У кожнай іх песьенцы можна знайсці цікавыя моманты, але цязкай вылучыць нешта адро.

З удачай — «Осень тэперь здесь» з зацшыўным прыпевам, песьенка з простай і вытанчанай мелодыяй «Брудная дзяўчына» (гітары, найтрыш вельмі знаёмы, здаецца, у «Ляўонаў» такі быў). «Нажысь» з вусцінным тэкстам: «Я хачу залезці ў цябе і памерці» і сацыяльна вострая пра светлагорскіх дзетак Light Drugs City.

Re1ikt ідуць слушным шляхам.

Дэбютны альбом ад адной з самых цікавых рок-каманд апошніх гадоў. Вядомая яна перадусім праз вакалістычную здольнасці Данілі Забелы. Песні гурту, якія з'яўляюцца да выхаду дыска, давалі падставы парадаўнаць «Неўму» з якім «Мясповым часам», «Рай побач», «Я не веру» і «Хутка» сфармавалі выразнае ўяўленне пра гурт.

Альбом «Стихія слёз» яго не разбурае, але і не падмажаўвае. Не назавеш гэтую працу шэрай, але надзвычайны тэкстам. Можа, праблема ў нароўніці матэрыялю — праходнія нумары сусядзяць са шматслойным шырокімі трэкамі «Дзверы» і «Не веру». У некаторых творах адчуваецца штыучнасць, як у «Не стаць чужым» (ці ёсць сэнс цытаваць «Пагоню» Багдановіча?). Падгружае мозг і двухмоўная мяшанка. Адчуваюць, што ў альбоме музыка сцігнула ўсе песні, якія мелі. Хай бы ён быў апошнім у дыскаграфіі гэтага цудоўнага гурту.

Гурт усур'ё захапіўся рэгі-тэматыкай (не стылем!). Але, як высвітляеца пры пільнім прапускніку, ён не так проста. Фронтмен «Без білета» Віталік — аліз з тых артыстаў, які ўмее пісаць нібы вясёлыя песні, працягні пры пільнім нейкім трансцендэнтальным сумам. Невыпаковка ён упадаў на ўзорную ў гэтым сэнсе песню Black, з якой выйшаў кавер «Странная жизнь».

Ідану павагі музыцы 1980-х ББ тут аддаў наўпінці. Трак «Красному диску сонца» — сцэнальнае цесцічына.

Але не толькі настальгія па музыцы дэнца-іглодавай даўніны прасякніты альбом. Спевы Віталіка асабільна біяруць за душу, калі ён пазбадзяеца нібы абавязковай рэгі-тэматыкі: сведчаннем таму «колдплэйскі» па атмасферы трак «Давай останемся» і прыгаданненне да Moby — «По ветру». Не заўжды ў Віталіка выходзіць удали тэкст, але на тое можна заплюнчыць вочы, калі настрой альбома пасуде на душэўнага рytymu.

НОВЫЯ КНІГІ, ДАСЛАНЫЯ Ў РЭДАКЦЫЮ

«Дзеяслоў» №42

Галоўныя рэдактар часопіса Барыс Пятровіч зноў бярэ сваіх чытальнікаў у часавыя вандрушки.

Гэтак, у нумары можна зазірнуць у кнігі, якія яшчэ не надрукаваны. Як фантасмагарычны раман Іллі Сіна «Тэатральныя дамы» пра падводнае падарожжа па затопленымі Мінску. Або падарожнія нататкі німецкага журналіста Уве Рада пра вандрушку па Немані (Калінінград, Літва, Гарадзеншчына).

У дадатак чытальнікам новага «Дзеяслова» маюць магчымасць вярнуцца ў пачатак 1980-х і пагартраць лісты Анатолія Сыка да сяброў.

І зусім ужо далёка, у Іран, закіне чытача аповесць-рэпартаж «Шахіншах» польскага журналіста і літаратара Рышарда Капусцінскага.

З лёгкага: інтэрв'ю з Уладзімірам Арловым.

Жорсткае відэа ад J:morc

Гурт J:morc выклыну на сваім сайце відэакліп на песню «Мы станем» з альбома «Аквамарын». Кліп атрымліў жорсткім: мужчына ціце праців усеіх, і дзялчыні. Здымкі прайходзілі ў цэнтры Мінска. У жаночай ролі знялася дачка Уладзіміра Пугача Вольга.

Бульдозеры удалося спініць

Праты па дамантажы дома 24-а па вуліцы Рэвалюцыйнай у Мінску спыненія. Высвітлілася, што ўладальнік не мелі дазволу на знос будынка XIX ст. таім спосабам. Але ўратаваньцам не ўдаца, бо ён 5-і катэгорыі аварыінасці. Таварыства аховы помнікай дамагаеца, калі дом дамантаваў уручную,

а матэрыялы потым выкарысталі падчас аднаўлення.

Грузінскія паэты на беларускай імпрэзе

У Мінску прышло прэзентацыя 8-га нумара часопіса «Паміж», прысвячанага дзяйчай тэматыцы. Прэзентацыя сумесцілі з урученнем сертыфікату селетнім

выпускнікам Беларускага Калегіума. Сюрпрызам стала прысутнасць грузінскіх паэтаў Георгія Науціцішвілі і Амірана Свімашвілі, якіх выступілі разам з паэтомі Андрэем Хадановічам і Віталіем Рыжковым.

Часопіс «Паміж» з'яўляецца праектам выпускнікі адукаціі філософіі і літаратуры Беларускага Калегіума. КМ, НШ, БелАПАН

СЦІСЛА

Сяргей Будкін

Рэч Паспалітая і Расія: хто перамог?

Пра кнігу прафесара Камінскага «Рэспубліка Супраць Аўтакратіі: Рэч Паспалітая і Расія ў 1686—1697 гадах» піша Алесь Дзярновіч.

Адметнасць гэтай новай кнігі для рынку гісторычнай літаратуры Беларусі ў тым, што пераклад па-беларуску стаў увогуле першым яе перакладам на іншыя мовы. Праца польска-амерыканскага гісторыка, прафесара Джорджтаўскага ўніверсітэта Анджэя Сулімі Камінскага выйшла з друку ў 1993 г. у Кембрыдзі (штат Масачусетс) пад назвай «Republic vs. Autocracy». Але пры ёй склаў грунтоўнасці нават у Польшчы, на Радзіме аўтара, спасылак на гэтую кнігу можна сустрэць нязнат. Усё ж такі моўны фактар можа служыць бар'ерам.

У вузкім сэнсе манографія прысычневана разглядзе палітыка-дипломатычных зносін Рэчы Паспалітай і Расіі на працягу даволі сіслага перыяду — ад «Вечнага міру» 1686 г. паміж гэтымі дзяржавамі да абрання ў 1697 г. на трон польска-ліцвінскай дзяржавы караля з саксонскай дынастыі Аўгуста II.

За даследаваннем стайні грунтоўна архіўнай працы. Але не менш цікавы і спосаб, з дапамогой якога аўтар пранане зірнуць на рэаліі канца XVII ст. — праз парадкунчыческія апісанні парадкаў, нораваў і традыцый ў дзвюх дзяржавах, так чесна звязаных ваенай і дипломатычнай гісторыяй.

Змена вектараў

За дзесяцігодзінні канца XVII ст., прааналізавана ў працы, адбыліся радыкальныя змены ў адносінах паміж дзяржавамі — на ўзору меншальнага ўспрынняція. З прыходам да ўлады Пятра I змянілася закладзеная яшчэ Васілем III мадаль камунікацій

Расіі з Захадам, якая адбываўся праз Рэч Паспалітую.

Пры канцы XVII ст. Рэч Паспалітая ўсё яшчэ заставалася для расіянцоў крайнай палітычнага прытулку, логічным «клітага» лапінізму і ўласбленнем незразумелай дзяржаўнай мадалі, якая атаясмлялася расіянамі з вялікілітўскай алігартхіі.

Акрамя таго, Рэч Паспалітая была сур'ёзным супернікам Маскоўскай дзяржавы ў барацьбе за спадчыну Кіеўскай Русі. А праз усё XVII ст. галоўным «ўсходзізатарам» Масквы былі беларусы да ўкраінцы — выпускнікі езуіцкіх калегій і праваслаўнай Кіева-Магілянскай акадэміі.

Сярод такіх культуртрэгераў быў і Сімон Палацкі, які памкнуўся ў Маскву ці то баяўся пераследу з боку ўладаў Рэчы Паспалітай за калабарацыю, ці то жадаўся зарыбіць сваёй адукаций і ведамі грошай. Стараабрадцы ж працягвалі ратаванца ад расійскай артадоксіі на землях Вялікага Княства Літоўскага на ўсё XVIII ст.

У канцы XVII ст. паводле волі Пятра дзвёры сармацкай культуры польска-ліцвінскай рэспублікі будучы для Расіі раз і назаўсёды зачыненыя. Ад пяцёрской часу «акном» для замежнага гандлю Расіі стане Балтыка.

Узаемнае неразуменне

Суседзяў абапал Дняпра многае звязала — і адна, і другая дзяржава цігам XVII стагоддзя перакъязы вялікія крызісы: Расія — Час Смуты (1604—1613 гг.), Рэч Паспалітая — Патоп (1654—1660 гг.). Іх выжыванне ў значайнай ступені залежала ад здольнасці розных слоў насељніцтва яднаца, каб пропістаяць замежнай пагрозе і абараніць сваю дзяржаву ад зіншчэння. Таксама для абеддвух дзяржаваў казацтва было фактам, што прынцыпы ўзяліся апархій і праяваю слабасці.

Падобныя погляды з XVII і XVIII ст. пярэйдуць у расійскую гісторыяграфію XIX ст. ды грэцкім замацуці ў савецкай гісторыяграфіі. Вось адкуль паходзіць пыхліва-кліпае стаўленне расійскіх гісторыкаў і публіцыстаў да вольнасцяў Рэчы Паспалітай.

Расійская наслы ў XVII ст. паводле старэатыпу уласнай краіны засцерагаліся кантактаваць з прастадунікамі розных фракцый шляхты, а шукалі аўдыенцый толькі ў каралі. Але гэта насяюрожвалася

на гэтым аднак, як піша Камінскі, падобенства Расіі і Рэчы Паспалітай заканчваецца. Адрозненіі, асабліва ў сферах дзяржаўнага кіравання, наяўнасці і функциянаўнікі грамадскіх інстытутаў і палітычнай культуры, заставаліся велізарнымі.

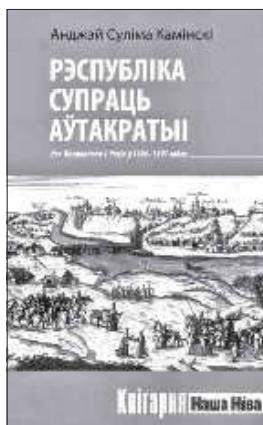
У Расіі аўтакратычны цар сімвалізаў парадак, справядлівасць, выратаванне душаў сваіх падданых і атаясмляўся з дзяржавай як тайкай. Падмуркам грамадскіх палітычных сістэмы Рэчы Паспалітай былі шляхецкія вольнасці ў спалучэнні з вяршэнствам закону. Каля ў Расіі з кошт паўнамоцтва Земскага Сабора і ўпрыўле Праваслаўнай царквы падышвалася ўлада абсалютнага манарха, у Рэчы Паспалітай Сойм і мясцовыя соймікі мелі значныя заканадаўчыя паўнамоцтвы і паспяхова процістаялі спробам узмініць уладу карала.

У адрозненіі ад буйных расійскіх землеўладальнікаў і чыноўнікаў, якія заставаліся царскімі служтамі, шляхта Рэчы Паспалітай і палітыкі пачуваліся свободнымі грамадзянамі, спадкемцамі рэспубліканскімі спадчынамі.

Палітычны ж лад Рэчы Паспалітай заўжды быў незразумельны расіянам. Сама прырода, каніструцыя національной выклікала ў іх здзіўленне — як такі вялікі дзяржаўны механизам можа функцыянуваць пры тым, што так шмат людзей выказваюць свае права на кіраванне ім? Маскоўскім службоўцам такія прынцыпы ўзяліся апархій і праяваю слабасці.

Падобныя погляды з XVII і XVIII ст. пярэйдуць у расійскую гісторыяграфію XIX ст. ды грэцкім замацуці ў савецкай гісторыяграфіі. Вось адкуль паходзіць пыхліва-кліпае стаўленне расійскіх гісторыкаў і публіцыстаў да вольнасцяў Рэчы Паспалітай.

Расійская наслы ў XVII ст. паводле старэатыпу уласнай краіны засцерагаліся кантактаваць з прастадунікамі розных фракцый шляхты, а шукалі аўдыенцый толькі ў каралі. Але гэта насяюрожвалася



Камінскі А. С. Рэспубліка Супраць Аўтакратыі: Рэч Паспалітая і Расія ў 1686—1697 гадах / Пер. з англ.
А. Мартынаў. — Мінск:
Логінава, 2009. — 350 с. —
(Кнігарня «Наша Ніва»).

сутнасць імпэту ў выкананіццаў ды няўмелася кіраванне, у Расіі фармаваліся войскі, ствараліся мануфактуры ды закладаліся гарады.

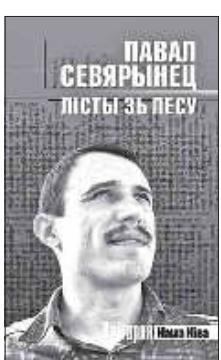
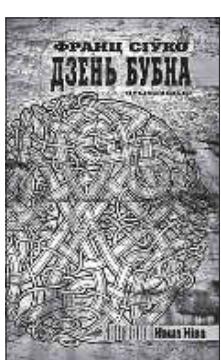
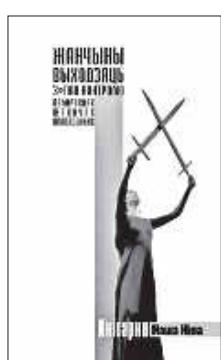
Аналізуочы прычыны за-межнапалітычных няўдач Рэчы Паспалітай, неабходна браць пад увагу палітычную недабачнасць і самападман яе палітычнага саслоўя. Безумоўна, памылкі рабіліся і ў Расіі. Маскоўскія дыпламаты бачылі ворагаў ва ўсіх сваіх суседзях і падазроніа ставіліся да любых сяброўскіх прапанаваў. У той час як грамадзяне Рэчы Паспалітай хаваліся ад рэчаіннасці за беспадстайным аптымізмам, маскоўская палітыка грунтавалася на пе-сімістичным бачанні адносін-наў паміж дзяржавамі.

Пры канцы XVII ст. у абеддвух краінах назіралася поўная адсутнасць паразу-мення паміж палітычнымі кіраўніцтвамі і грамадствам, неабходная для належнага функцыянування дзяржавы. У Расіі палітычнаму кіраўніцтву бракавалі грамадскіх інстытутаў, якія б дапамагалі яму правесці неабходныя рэформы. У Рэчы Паспалітай сацыяльныя інстытуты — тое, што з пазіцый сённяшняга дня можна назваць грамадзянскай супольнасцю — былі такімі моцнымі, што ўраду проста не ставала паўнамоцтваў, каб прасоўваць сваі палітычныя ініцыятывы.

Хто выйграў у тым спабор-ніцтве? Так, у канцы XVII ст. Рэч Паспалітая страдаў ініцыятыву, а ў канцы стагоддзя наступнага гэта дзяржава была білеславна падзелена суседзямі. Але ці не сталася пераможная тады Расія вечнай закладніцай уласнай моці, пабудованай на аўтарытарнай уладзе і татальнай мабілізацыі? Гэтыя прынцы-пы дзяржаўнага кіравання вельмі глыбока ўвайшлі ў палітычнае цела Расіі ды не даюць спакою яе суседам да сёння. У той час як са спадчыны парламентарызму Рэчы Паспалітай мы можам вынесці тая гнуткія мадэлі кіравання, якія адпавядаюць прынцыпам сучаснай дзяржавы. Але тут важна атры-мач урок з гісторыі.

Анджэй Сулімі Камінскі

Нар. у 1935 у Кракаве, маленства правёў ў Навагрудку. Польска-амерыканскі гісторык, прафесар Джорджтаўскага ўніверсітэта.



ПЫТАЙЦЕСЯ Ў КНІГАРНЯХ І Ў НЕЗАЛЕЖНЫХ РАСПАЎСЮДНІКАЎ

Быць даяркай

Віктар Шукеловіч. Апавяданне.

«Быць даяркай — пачэсная праца», — увесь час чула ад настаўнікай і праўдзіва лічыла Марыся. Даяркім быті яе маци, бабуля і нават прарабуля, якую прымусілі пайсці на гэту працу пагрозай раскулачвання.

Марыся не дужа цікавілася раскулачваннем прарабуля. Сам працэ раскулачвання стаіў для яе ў адным шэрагу з «распалькоўнінем» і «расцягненнем». Перад вачыма паўставала карціна: пасядр вёскі стаіць ейная прыгнутая вякамі прарабуля з моцна сіснутымі кулакамі. Кучка камуністыкай адной і другой рук спрабуюць разагнучь старэйшыя пальцы. Карціна дужа смышыла. Марыся разагатала клаудчыся покатам, аж пакуль маци не пачынала біць яе ручніком праз спіну. Тады Марыська падымалася, дымулохаючы на рану, нанесеную ручніком, і ішла да работы.

У школе Марыська неяк чытала апавяданне пра руки маци. У мацирок дзяцей з апавядання руки пахлі ў каго чым: у адной матулі хлебам, бо тая працевала на хлебаводзе, у другой лекамі, бо тая прадавала медыкаменты ў аптэцы. Колькі памятае Марыська, руки яе маци пахлі кіслым малаком і кароўскім гноем. Канешне, не самы прыемны пах, але лепши, чымся бензінавы.

Уж трэці год запар Марыся сама працевала на кароўскай ферме. Сама дайла, а дакладней насобівала на кароўскія цыцікі дойныя аппараты, карміла, заганяла, выгнала, караці — даглядала. Ужо і ёе руки пахлі кароўскім малаком і гноем. Але нічога, затое яе вельмі цініла кіраўніцтва роднага калгаса «Святлі Леніна». Дыл было за што: каровы ў Марыські зайдзены, прыгожыя, аж бакі ў іх блішчаць. Зусім не тое, што ў старых даярак.

Гэтыя калажанкі Марыські былі добрыя праспітаваныя, як жабы ў школьнім кабіненце біялогіі, алгагалічкі. Ім было не да кароў, а толькі да таго, каб хутчэй паляміцца. Усім было вядома, што каровы ў іх не сцелі таму, што яны кралі з іх жалбай зерні і муку. Потым у торбачках выносілі з фермы і бадзяліся па вёсках, прадаючы. Заробленыя і гропы ператвараліся ў гарэлку і зінкалі ў бяздонных горлах. Звольні даярак было немагчыма, бо ў той маленькі вёсачы не было больш ахвотных працаўцаў з каровамі.

Вёска была глухая, населеная старымі, і Марыська прыкметна выдзялялася на старэчкі фоне. Маладая, спрытная, яна паспівала ўсюдзе: і на ферму, і на гаспадарцы, і ў лес у ягады, і ў магазін за сем кілатметраў купіць ўсёй вёсцы хлеба, і ўсюдзе. Уся вёска шукала Марыськы добра гхонца, каб гарэлкі не піў. Але такога нізе не было. Тады шукалі хоць-якога, абы хлонца, але і такога не знайшли, калі не лічыць дзеда Цімоха з хутара Бартэлі — удзельніка трох войнаў, заслужанага калгасніка і ветэрана. Але Марыська сама не хацела на пляшывага і глухога дзеда Цімоха. Дóўга яшчэ ў вёсцы перамывалі Марыськы косткі: «Добрая дзёбка, але фанабрыстыя. Гэта ж падумаш — такога мужа не захацела! А ён жа ж такі работнік, такі ўмелец!». Вісковы ўдовы, у якіх галовы трэсліся ад старасці, ціякі ўзьдыхалі, памалу згараючы ад чорнай зайдзрасці да Марыські.

На першага траўня — Дзень усіх працоўных — на ферму прыехаў старшыня. Тоўсты, чырвоні і потны мужкыні з бруднымі вёласамі і ў мятым касцінме выдаваў даяркам прэміі. У старых даярак вочы блішчэлі ад прыемных магчымасціў, якія прыходзілі разам з грашымі. Старшыня пасля ўручэння прэміі доўга корпаўся ў кішэні свайго мітага гарніту-

ра, нарэшце, пачасаўшы тлустыя вёласы, сказаў:

«Гэта... Бабы, ад нашага калгаса едзе ў сталіцу на з'езд працаўнікоў сельскай гаспадаркі — Марыська». Усе дружна запляскалі ў ладкі.

Вечарам даяркі сабраліся «мачыць» прэміі. Паклікалі і Марыську. «Ну, бабы! — пачала кульгавая Вэрэя. — Вып'ем за Марыську. Каб ёй добра з'ездзілася ў сталіцу і знайшлося там жаніх». Даяркі зарагаталі. Марыська ж зачырвяналася як бурак, але вачы не апусціла, а ўпэўнена падняла чарку і ледзь не абамлела: у чарцы плавала вялікая і тоўстая мурашка. Марыська зірнула на чаркі іншых: яны быті ўжо пустыя. «Было не было, — падумала яна. — А то яшчэ паліцаць, што я заганярылася». Упэўнена яна паднесла чарку да вуснаў, кульнула яе ў горла. Вадкасць пакрысе пасяклі ў нутро, а мурашка непрыемна заказытала ў горле, прык萊ўшыся недзе да ўнутраных сценак. Марыська падхапілася як авараная і пабегла, закрываючы рукою рот, да памынай ямы.

Уся наступная раніца для Марыські была напоўненая дзівоснымі пахамі і колерамі, бо яна ехала ў Мінск. Незвычайна пахла поле з наспелай збажынай, малады лясок зачароўваў густой зелянінай. У стракатай, з малонкамі вялікіх півоніяў, сукенцы, светлых, неразумелага колеру, чаравічкі Марыська, цягнуны збоку ровар, падымалася на Трацякову гару. Уз'ядзіцца на яе роварам цяжка, таму дзяўчына цягнула яго поруч, поўна на дзей і спадзяванняў. Усё ўнутры яе калацілася, прыемны камяк то падступаў да горла, то праўваўся недзе ў жыві.

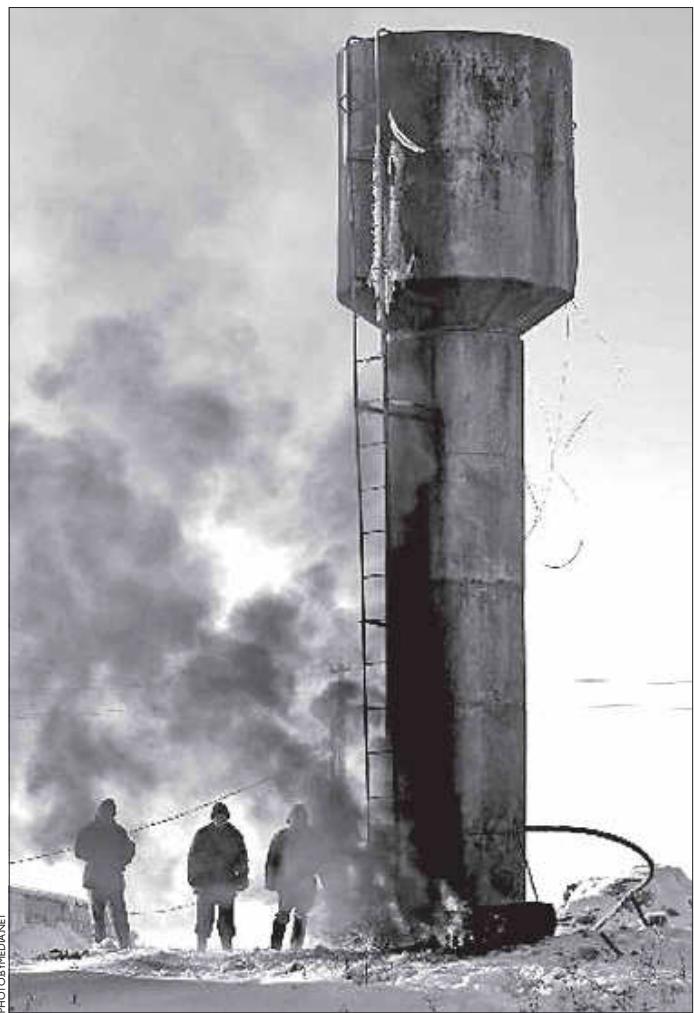
PHOTO BY MEDIANET

Салон ранинага прыгараднага цягніка збіваў з ног мешчанымі пахамі потных падпах, німыхты шкарпетак і перагару. Рабочыя, што жылі ў прыгарадных вёсках, ехалі на працу. Марыськы ранак па-ранейшаму здаваўся цудоўным. Яна магла, не думаючы, расцілаваць хоць дзядзьку багадаватага выглыду, што сядзеў у кутку, хоць хударливую кабету з сухімі губамі, хоць васпаватага падлетка ў парванай кашулі, хоць каго...

Перасеўшы ў электрычку, Марыська зайдзіла вагон, што склад пасажыраў змяніўся. Пераважалі дачнікі-пенсіянеры. Былі яшчэ людзі з разумнымі тварамі, але ў дзінаватай віраты. Дзяўчына заўбядыла, што людзі з разумнымі тварамі ўсе нешта чытаюць. Яна таксама не захацела здавацца дзінавай друінай і з торбачкі дастала газету, у якую было ўкручана сала, зияцце на абед. Газета была ўтлустых плямах. Літары скакалі перад вачымі. Марыська вырышыла не марнаваць часу, а падсеціцца. Якраз было недалёка ад Мінска, а там, магчыма, не будзе зруchnага моманту.

Толькі Марыська хацела адкусіць ад лусты хлеба з пакладзеным на яе скрылікам сала, як заўбядыла, што малады хлонец з разумнымі тварамі пільна на ёя ўглядзе. Ком падступіў да горла. Унутры не гарэла, а, наадварот, было сведча, як ад ментолавай жуйкі. Яна спадыльба паглядзела на хлонца і кінула галавой на свой імправізаваны стол. «Дзякую вам вялікі! — казаў хлонец з поўным ротам. — Я ад учара ўчыцца на беду прапастру нічога не ёў. І сёня не паспей, бо на электрычку спяшыцца!». Марыськы было прыпынена да падзыку, за тое, што, па ўсім відань, вучоны хлонец звяртаеца да нея на «Вы». У вёсцы на Марыську зайдзены, але зараз знірок выпінула грудную клетку, нібы направіла каўнерык, прымушаючы хлонца ацінціце яе гожую і далікатную лебядзінью шыю. «А раптам спадаўся насталькі, што пранапуне мне стаць ягонай жонкай, — думала дзяўчына. — А потым у нас будзе такі смешны дзені з кірнатаўскімі насамі, а я буду цыраваць яму кацшулі, што дзядзька фермы.

«Хіба я што не так сказаў? — не мог зразумець сваёй віны малады спадарожнік Марыські. — Магчымы, я панрасіў заўшыне вульгарна...» Адкуль адукаванаму маладому чалавеку ў век камп'ютарных тэхналогій ведаць, што Марыськынага даярскага заробку на телефоне не хапае.



Наш чалавек Гары Потэр

У мастацкай галерэі «Ў» ідзе выставка беларускага поп-арту.

У нас да як: у суботу, 7 лістапада, — выхадны, дзяржаўнае свята, а ўжо ў нядзель гандляроў і тарбашнікаў з «Дынама» труба кіча на капітальна-працоўную варто. Таму пытанне, ці ёсь чым гажывіца ў Беларусь мастак, які працуе ў кірунку поп-і сац-арту.

Галерэя сучаснага мастацтва «Ў» (пр. Незалежнасці, 37а) презентуе праект: «Філасофія мас. Беларускі неап-арт». Выставаўшоца такія зборы беларускага сучаснага мастацтва поп-арту: Уладзімір Цэслер, Руслан Вашкевіч, Артур Кінін і Сяргей Ждановіч.

З пачыналікам поп-арту Энды Хорхалам усё зразумела: для свайго эксперыменту ён выкарыстоўваў іконы відомай яму масавай культуры, здымкі Мерылін Манро і рекламныя юліёты «Кока-Коль»... Што ж выкарыстоўваў беларускі мастак? Пра гэтую заўспышыўся ў куратара выставы, мастак Сяргей Шабохін.

СШ: Да тое самае. Высвяляеца, што Гары Потэр больш наш, чым зубры і вішнівікі. Паколькі поп-арт — гэта мастацтва, якое перапрацувае масавую культуру, пераважна сусветную, калі нехта пачынае гуляцца чиста беларускімі сімваламі, то гэдзіца трох прыцінкум да вушы. Тут адчуваецца подыхі базілізацыі.

«НН»: Ці здолны поп-арт, які перажоўвае мас-культуру, зрабіць чалавека большым развітым у культурным плане, большым мысльным?

СШ: Вядома, бо ў аснове поп-арту ляжыць крытка: крытка грамадства сплахівання, яго пустчы. Напрыклад, вось гэты экспанат, унітаз з ушукаваным тэлевізарам. Або серыя фотаздымкаў сучаснага беларускага якіяліста (аўтар Андрэй Лянкевіч), дзе не засталася ўзантычныя завадзенякі, адны агульныя месцы, а беззабічнае маскунтура замяніла традыцыю. Або здымкі пустых ракаміных шкільтаў на беларускіх аўтадарожках, якія як бы кажуць: за рекламнымі месджамі нічога, адно пустата.

**
Акрамя галоўнай выставы, у праекте «Філасофія мас. Беларускі неап-арт» уваходзяць лекцыі, дыскусіі, сұстрэвы з мастакамі, презэнтацыі, дадатковыя выставы. У рамках фестывалю адбываўся экспкурсіі і лекцыі для дзяцей: у распрадажэнні галерэі ёсць дасведчаныя экспкурсіі, здольныя і дзіцяці патлумачыць, чым ёсць поп-арт. Выстава і мерапрыемствы працягнуцца да 20 лістапада.

ЛК



КАНЦЭРТЫ

Бартосік у Косіне

20 лістапада бард Зміцер Бартосік завітае з канцэртам у вёску Косіна Лагойскага раёна. Канцэрт пройдзе на сцене вясіковага Дома культуры. Пачатак а 19-й.

:В:N:

20 лістапада а 18-й у R-Club (бул. Сурганава, 26) — Бартасік уздел: Kalmary!, IQ48, Krok.

Дзень студэнта

20 лістапада а 18-й у R-club'e — Дзень студэнта. Удзельнічано: «Разбітае сэрца пацана», Zatoczka, «Гаротніца», ZnaRock, Amaroka, Cukierka.

Neuro Dubel

у «Рэзактары»

25 лістапада а 19-й у клубе «Рэзактар» (бул. Харуцай, 29) — канцэрт Neuro Dubel', прысвечаны 20-гадову ўзроўню гурту. Пры ўдзеле Яўгенія Вольскага, Алега Хаменік, Вольгі Самусік, Максіма Іашвишы і іншых.

Стары Ольсь

28 лістапада ў к/з «Мінск» — канцэрт «Старога Ольсь», прысвечаны 10-гадову ўзроўню. Пачатак а 19-й.

Сяргей Пукст

20 лістапада а 19-й у клубе «Графіці» (з.в. Калініна, 16) — канцэрт Сяргея Пукста.

Крама

22 лістапада а 19-й у «Графіці» — канцэрт «Крамы».

Герой гітары

23 лістапада а 19-й у

ІМПРЭЗЫ

Дзень нараджэння Караткевіча ў Рагачове

22 лістапада ў Рагачове — святкаванне дня нараджэння Уладзіміра Караткевіча. У праграме: экспкурсія па мясцінама Караткевіча на Рагачоўшчыне, музычна-пазыцыйная частка, вогненнае шоу на замчышчах, сувенірны ўдзельнікамі святкавання: Цэнтралізаваныя выезды з Мінска ў 7.30 ранды.

Падрабязніцы прац. т.: (029) 537-64-14, (032) 619-60-68. Цар Ірад у Гістарычным музеі

Да 9 студзеня 2010 года

кошную суботу ў Нацыянальнім гістарычным

музеі (бул. Маркса, 12) пра-

водзіцца батлеевыя спек-

такі. Ад 12.00 да 16.00,

кошную гадзіну можна паба-

чиць традыцыйную калядную

пастаноўку «Цар Ірад». Кошт

бліета для дарослых і дзяцей

— 2200 рублёў. 18 і 25 лістапада

у 19.00 у музее пройдз-

тнавальні марафон. На

працягу гадзіны гурты стар-

дайных музык «Пералпут» і

«Гальварда»

з тэатром

ВЫСТАВЫ

Свет вачыма пациентаў псіхіятратчай клінікі

У Тэатры беларускай драматургіі (Крапоткіна, 44) ідзе «Выставка ўсіх». Гэта падзея адкрывае завялімаваныя з'яўлы актуальнага мастацтва Мінска. Мастацтва, якое існуе за сценамі рэжынага ад'екта — пісіхануралагічнага інтэрната №3 (Навінкі). «Выставка ўсіх» — экспазіцыя прац пациентаў інтарната, непрафесійных мастакоў, якія скла-даюць каасік майстэрні «Дому». Дагуты мастакі выстуپаюць пісіхануралагічнай.

Напрыклад, Генадзь Грышына мае ў сваёй творчай скарбонцы дзве персональныя выставы ў старажытнай галерэі «Паддомек», а Міхась Булік прэзентавае свае працы на міжнародным фэсце «ДАХ-9».

«Выставка ўсіх» — першая спроба ад'яднанія творчасці ўсіх аўтараў, якія насяляюць майстэрні «Дому», пад адным дахам галерэі. «Цыганы годы мы збіралі матэрыялы, — кажа арт-куратар Дар'я Якевіч. — Дэвяцінае мастацтва — ніколікі не давянянае... Яно наўяне, сумнае, пашеннае, звычайнай і проста выдатнае па сваёй сутнасці. Гэта «мастацтва без аглядкі», але з «жаданнем быць».

«Выставка ўсіх» будзе цікава для ўсіх, хто жадае зірніцу за шырмы што-

дзіннасці вачыма мастака

пісіхануралагічнага інтэрната.

Падарожжа па мінульым

стагоддзі

У Маствацкім музее (бул.

Леніна, 20) да 22 лістапада

працягваецца выставка Уладзіміра

Ітоўскага «Падарожжа па мінульым стагоддзі». Стылісты жывапіс, незвычайнай манера пісім, тонакі ліні, чыстыя фарбы. Радасна ўсведамляць, што гэты мастак жыве ў Мінску побач з табой. Абавязкова варта наведаць.

КІНО

Скон Амерыкі

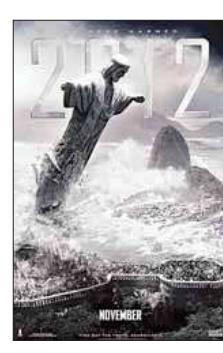
2012

ЗША, 2009, каліяровы, 158 хв.

Рэжысёр: Рональд Эмерых

Жанр: Фільм-катастрофа

Адзнака: 6,5 (з 10)



Дапытліві навуковец адкрывае, што Зямлю ча-кае маштабная катастрофа, ад якой луснучы цэлыя

ФЕСТЫВАЛЬ «Лістапад»: якія фільмы не прапусціць

Преч крываудуша: ці нам не ўсё адно, каму дастанецца «Залаты лістапад»? Нам цікавей, якія добрыя фільмы пакажуць у Мінску — такія, якіх не пабачыш у звычайнім працаце.

«Інсайт»

Беларуская пісіхалагічна драма паводле арыгінальнага сцэнару. Пра дзіўны лесу айчыннага пісіхатрапеўта! Рэж. Рынта Грыцкоў.

Сеансы: 20 лістапада ў «Доме кіно» і «Цэнтральным». Пачатак а 12-й і а 19-й адпаведна.

«Прарок»

Цымус «Лістапада» — стужкі, якія ўжо атрымалі сусветнае прызнанне на іншых кінафестах. «Цэнтральны» прапануе фільм «Прарок» французскага канансца Жака Адрыя (18 і 21 лістапада). Пачатак а 21-й. Турма як метафора грамадства: свет усяздзіне турмы і паз-за леже межамі ператвараюца ў адно.

«Чатыры ночы з Ганнін»

Фільм леташні, але хто прапусціць драму пра асиметрычнае каханне аўтарства аднаго з найлепшых будаўнікоў трывалых сюжэтў Ежы Скалеміўскага? 18 лістапада ў «Перамозе». Пачатак а 21.10.

«Свет вялізарны і забавенне хаваеца за рогам»

«Дом кіно» пакажа «Свет вялізарны і забавенне хаваеца за рогам» балгарына, такога ча-лавечнага Стэфана Камандэрса. Атрымайшы прызнанне сваім документальнымі «Хлеб за плотам» і «Алфавіт надзеі», ён зняў гульнёвы фільм і паспэу з ім праславіца. Пачатак а 19 лістапада. Пачатак а 21-й.

Мамонаў — «Цар»

Ну, і варта наведаць лістапад, каб убачыць фільм «Цар» самага расійскага ціпераўшні разысёра і лаўрэата Канскага кінафесту Паўла Лунгіна («Выспы» і «Таксі-бліз»). Адметны Пётр Мамонаў як Іван Жахлаві, і апошняя роля трошкі нашага Алега Янкоўскага. Дом кіно. Сеансы штодня (16.20, 18.50, 21.30) ад 18 да 22 лістапада.

Ліза Кавальчык

кантыненты. Найбольшыя дзяржавы свету ўпотайкі будуюць кайчэгі, а галоўны герой з дзеткамі адпраўляецца ў Елістуўскі парк, дзе катастрафа і пачынаецца.

Рональд Эмерых — рэжысёр «Дня незалежнасці» і абоўлены «Гадзілі» — знаны аўтар відовішчнага кіно. І відовішчай у фільме задосыць: землітрусы, якія пераследујуць машины, авансы на падпленныя аkiяны. У перапынках героі паспяваюць аднавіце сем'і, прызначаць ў каханні. Ту трохгадзінны стужкы ёсць месца і гумару: марадаты расійскай лігіарх ладаць канцэрты жлобства, а вар'яцкі ды-джэй вядзе вясёлы рэпартаж з апраметнай.

Рэжысёр ставіць пытанне: «Ці варта выратаваць чалавечства слязінкі дзіцяці, задушанага ў чэр-гах у кайчэг?» — і дае самыя мараліны адказ, пра-пагандуючы мір, саброўства і міжнароднае супра-цойніцтва.

За кінакатастрофамі хаваеца сур'ёзныя гепалітычныя павароты. Эмерых паказвае канец сусветнага лідэрства Амерыкі: яе прэзідэнт-мурлык сэнтиментальна-герайчы гіне ля Белага дома, ратуючы людзей. Новыя героі — кітайцы, якія будуюць кайчэгі. А чарговая цывілізація нараджаецца ў Афрыцы.

Андрэй Расінскі

ВОЛЬНЫ ЧАС



Канцы свету: рэзныя прагнозы

Падыхтоўка да апакаліпсісу пяцінаца ад пачатку чалавецтва. Псіхолагі тлумачаць нашу схільнасць да веры ў канец свету тым, што людзі не могуць усвідоміць біясконцасць Сусвету. Гэтая схільнасць ёсць у кожным чалавеку: нават вялікія навукоўцы, як Ісак Ньютона, не былі выключэннем. Пратанум аглід самых папулярных сценароў армагедону.

21.12.2012 — канец свету паводле календара мая

Календар дакалумбавай амерыканскай цывілізацыі мая сканчаецца на дате 21 снежня 2012 года. Чаму далей нічога няма? Но 21 снежня 2012 маюць абдыцца змены ў магнітным полі Зямлі, выкліканныя магутным выпрямленнем Сонца. Такое бачанне апісалі ў кнізе

«Працоўца Арыёна на 2012 год» Патрык Герыл і Дэйна Рацікс. Герыл сцвярджае, што катастрофу перажыве купка людзей. Сам ён збраенца паехаў у Афрыку і схаваўся ў гарах. Правда, паводле ўзяліненні маў, сонца — гэта Бог Танашу, іонак з тварам чырвоная колеру і пальміннымі валасамі. Якія тут электрамагніты?

2013 — канец свету паводле NASA

Сонечная бура так скалане Зямлю, што энімэнергетичная секта. Распавядца ўсе трансферматары, і мы застанемся без электрычнасці. Абваліца прымесловасць, не будучы працаўшчыкамі камп'ютарнай сістэмы, стануть немагчымымі камунікацыі... Спакойна: гэта толькі тэорыя, якую прадстаўлі навукоўцы з NASA і амерыканскай Нацыянальнай акадэміі навук, абіраючыся на вывучэнне актыўнасці Сонца. Хоць яны не можуць пра смерць чалавечтва, хутчэй, пра вялікія праблемы, калі Сонца будзе сябе падвойць згодна з іх падлікамі.

2036 — канец свету паводле песьмістай

Апофіс — астэройд, які ўдарыць у Зямлю. Хоць навукоўцы з NASA тлумачаць, што гэта немагчыма, але хто ім павершыў пасля фільма «Армагедон»? Паводле прыхылнікаў гэтай тэорыі, калі ў 2029 годзе Апофіс будзе блізкі да Зямлі, наша арбітра можа так на яго паўплываць.

што адбудзеца катастрофа. Вялікі выбух — і ўся прастора зямлі апыненца ў цэнтры.

2060 — канец свету паводле Ньютона

Ліст Ісака Ньютона ад 1704 года не пакінуў сумневаў: геніяльны фізік, матэматык, філософ, даследчык Бібліі сцвярджае, што канец свету наступіць у 2060 годзе. Гэтая вывеў, вывучаючы Кнігу Данілы са Старога Запавету. Паводле Ньютона, канец свету настыдзе праз 1260 году пасля пачатку Святарнай Рымскай імперыі (800 год н.э. — караныцы Карла Вялікага). Так кароль франкаў справакаваў катастрофу галактычнага маштабу. Мог бы каранаўца і гадоў на дванаццаць пазней. Калі ж сур'ёзна, гэты прыклад яскрава паказвае, што нават найблізчыя мысліры мінулага не былі вольныя ад забабонаў свайго часу.

16.03.2880 — канец свету ў далёкай будучыні

(29075) 1950 DA — гэты малы астэройд яшчэ нават не мае стаўлі назвы, але можа нарабіць страху сярод наўшчынадаў. Хайді верагоднасць таго, што ён сутыкненіца з Зямллю, усяго 0,33%. За нейкай 800 годуў знойдзіцца тыя, хто не павершыў у падлікі сучасных астрономаў, калі, відома, свет не лягненіца раней ад нечага іншага.

Вольга Жарнасек

ТЭХНАЛОГІІ

Кірыліца у інтэрнэце

Ужо ў наступным годзе ў інтэрніце з'явіцца сайты, адрасы якіх будуть пісацца кірылічным алфавітам. Расія і Балгарыя атрымалі алфавіты дазвол ад амерыканскай кампаніі ICANN, што кантролюе працоўтву адресаў у сістэме.

Калі ж інтэрнэт-рэвалюцыя дойдзе да нашай краіны і сайт «НН» будзе даступны на адрасе nn.bel?

«Пытанне аб стварэнні беларускай нацыянальнай кірылічнай дамена аблікуюцца з ICANN яшчэ ў начатку 2009 года, — кажа кіраўнік упраўлення электрасувязі інфарматызацыі ІЮРЫ Шпак. — Мы выказаў зацікаўленасць у стварэнні кірылічнай дамена .БЕЛ на працягу адно-дзвух гадоў».

Ягор Марціновіч

КАЛЯНДАР

Дзень студэнта

17 лістапада святынёю Міжнародны дзень студэнта. Гэта ён ні пачаўся — усё адно скончыцца, як лягася, кожкі студэнты. У Беларусі 17 лістапада традыцыйна праходзіць ў форме ўручэння першакурснікам студэнцінкамі беларускай і разгульнасці свята ў інтэрнатах. Выкладчыкі скропы плады і глядзяць на наведальнінцаў на гэты дзень.

Студэнтам можна нагадаць трох прыкладаў святанін: «не зменшай напоі», «памяцай, што заўтра на пары» і «не губій галавы». Но Дзень студэнта — не апошні дзень у жыцці.

На жаль, рэдка ўзгадваюць величную гісторыю гэтага свята. 28 кастрычніка 1939, на Дзень незалежнасці, студэнты і выкладчыкі выйшлі на вуліцы акупаванай нацыстамі Прагі. Дэмантстрація жорстка разагнала нацысты. Быў застрэлены студэнт Ян Опілетаў. Пахаванне перараблася ў акцыю пратэсту. Дэсіцтуды студэнтаў было арыштаванаў.

17 лістапада 1941 у Лондане, падчас сустрэчы студэнтаў, якія змагаліся супраць фашизму, было вырашана адзначаць гэту дату як Міжнародны дзень студэнта.

17 лістапада 1989 студэнты Прагі падтрымалі акцыю супраць камуністычных уладаў, што стала пачаткам «аксамітнай рэвалюцыі». Сёня гэты дзень адзначаецца ў Чэсکай і Славацкай рэспубліках таксама як Дзень змагання за славоду.

Настасся Шамрэй

ЗДАРОЎЕ

Каб хурма не вязала

Хурма — адзін з самых карысных пладоў. З ёй не зраўнаюцца нават яблыкі. Часта яна вяжа. Аднак яе можна лёгка і без страты якасця давесці да спеласці.



Есьць некалькі способаў дапамагчы хурме даследцам

1. Пакасці ўсе ў адні цэлафанавы пакет з яблыкамі ці памідорамі — яны выдзяляюць газ этилен, які дапаможа хурме даследцам.
2. Пракалочь цвёрдьлю плады іголькай, эмочанай у спірце.
3. Даўку хурму можна замарозіць ці высушиць. Сушаная хурма зусім не вяжэ, пакуль яе зноў не намочышь.

Спелая хурма павінна быць мяккай, з гладкай, бліскучай, тонкай папаўкай-празрыстай скрупкай. Круглыя плады.

Хурма карысная пры стравініца-

настасся Шамрэй

БЫВАЕ И ТАКОЕ

Удзельнікі філософскага форуму пабіліся

У Цэнтральным Доме вучоных Расійскай Акадэміі Навук у Москве набіліся ўдзельнікі Міжнароднага філософскага форуму. На месцы здзяржання нават было выслана некалькі нарадаў міліцыі. Канфлікт, што перарос у буйку, пачаўся падчас адной з дыскусій паміж удзельнікамі форуму. Патарыпелі дзве — мужчына і жанчына. У аднаго з патарыпелых гематома, у іншага — драпіны твару.

газета.ru

НАША СТРАВА

Вінегрэт

1 кг смажаніны, 2 чырвоныя буракі, 10—15 карнішонаў або 2—3 салёныя агуркі, 1 селядзец, 3—4 яйкі, 6—8 рыхыкі, 1 столовая лыжка пікуляў, гарчычны соус з калерсамі або змяшаны з алеем воцат, заліўное або халадзец.

Вінегрэт гатуецца з рознага запечанага мяса (смажаныя) дэчыны, птушкі, алавічныя і г. д.

Мяса парэзаны саломкай уздоўж валюнту. Асобна дробна парэзаныя буракі, карнішоны або салёныя агуркі, селядца, яйкі, салёныя або марынаваныя рыхыкі, пікулы. Усё гэта выкладзіцца сламі на блюдзе і перамешацца, затым сформавана высокай горкі, парэзаны кубікамі заліўное (халадзец), абытавы гарчычны соус з калерсамі або змяшаным з алеем воцат.

Падчас посту замест мяса можна выкарыстаць вараную рыбу (асётр, шучу, пак, ласось ці іншая вялікая мясістая).

Замест заліўного (халадца) можна скарыстаць варанай спаржкай. (Толькі яе неабходна трохі вытрымць у воцате.)

У вінегрэт таксама добра дадаваць бульбу.

Гарчычны соус з калерсамі (да вінегрэту)

5—6 столовых лыжак гарчычнага парамікі, 4—5 жаўткоў, звараных у крутуро, 1 столовая лыжка калерсаў, 2 столовыя лыжкі дробнага цукру, 2 лыжкі алею. Воцат для распушчання інгрыдыенту.

Гарчычны парашок заліць кіпенем, паставіцца на агонь, моцна нагрэць, бесперыпніна памешаўчы, і паставіць масу астываць. Жаўткі расцерці, дадаць цукру, алей, змяніцца гэта з гарчычнай масай, разбавіць воцатам да неабходнай кансистэнцыі (соус павінен быць досьць густым) і працаўці праз сітку.

Дадаць калерсы.

З кнігі: Вінцэнта Завадскага, «Кухарка літоўскай»

Рэцепты тýдня падрыхтавала і праверыла — пальчыкі аблізала — Наталка Бабіна

ГАЗЕТКА ДЗЕТКАМ

Коцік-варкоцік

Лёг на жывоцік.

Лапкі пад вушка —

не трэба падушка.

Ніна Галіноўская

Больш дзвіцячых вершаў — на nastaunik.info

ПРЫВАТНЯЯ АБВЕСТКІ

ВІТАННІ

Вінчум Яраслава Берніковіча з Днём народнай Жаданія поспеху! реалізацийных пачынанняў, мочнага зароджуцца Сбіры.

Вінчум Галіну Яшчанку і Сержа Наўродскага на народжэнні ўзнагародзіцца Сбіры.

Вінчум Мілану і Алею Міхалевіч з нараджэннем дачкі. Ханд будзе разумны, прыгожы, паслужыць і дзядровай Сбіры.

Вінчум Аляксандра Фадуту з 45-гаддам. Зычны поспеху! у працы дзеяла культуры і дзеяла палітыкі. Сбіры з родні.

КОТКІ

Чатыры коткі-ссястрычкі шукаюць добра гаспадара. Дастаўца дадому меҳаў Мінскага гарантэцца. Т. (29) 288-27-32 (МТС). Таван.

Прыватныя абвесткі ў «НН» (не больш за 15 слоў) можна падаць блісплатна. Дасытайце азімут (ад 537, 220050, Мінск) ці прац e-mail (p@nn.by) або размешчайце на форуме сайту www.nn.by. Дык скрыстаўтліце!

**Беларуская
Інтэрнэт-Бібліятэка**

КАМУНИКАТ

www.kamunikat.org



Беларускі Махамед Апі — так можна называць Юрія Формана.
У суботу ў Лас-Вегасе (ЗША) ён заваяваў тытул чэмпіёна свету па версіі WBA у першай сярэдній ваге.
Юры перамог уладальніка тытула, пузартарыканца Даніэла Сантаса, адзінагалосным раэннем суддзяў. Форман нарадзіўся 5 жніўня 1980 г. у Гомелі, жыве ў Брукліне (Нью-Ёрк, ЗША).
Яўрыйская дыяспара лічыць яго сваім, але ўсім беларусам таксама прыемна.

АНЕКДОТЫ

У залежнасці ад інтэнсіў адно слова аўтамайстра Кавалеўскага можа пазначаць да 50 розных дэталей і прыстасаваній.

— Сяржант Пятранка. Малады чалавек, вы не цвяроўся!

— Чаму гэта я не цвяроўся? Вось аптэчка, тэхпашпарт, вось рэмэнъ быспекі зашылены.

— Вы будзеце галаву дурніць сяржанту ДАІ! Вы не цвяроўся!

— Камандзір, давай разбірацца. Аптэчка ёсь?.. Тэхпашпарт ёсь?.. Рэмэнъ? Нават ручнік ёсь? Чаго гэта я не цвяроўся?!

— Машына дзе?..

У рэстаране афіцыянт скоўвае сталы. Да яго падыходзіць другі і пытгасці:

— Што, банкет будзе?

— Да не, кліент замовіў шыiku жырафы...

Хлопчык-вычварэнец прачытаў Дзеду Марозу з табурэткі ўсюго Кулішова.

— Як ты дастала такога ідэльнага мужа?

— Як, як... Я не адыхаў да ні на крок, увесе час клапацілася, давала правільнныя парады па ўсіх пытаннях... і дастала.

У заапарку скандал: дырэктар правёў па документах дохлага слана як соннага і цалы месяц атрымліваў яго гроши на харчаванне!

«НН» 100 ГАДОЎ З ВАМИ

Астрамечава (пад Брэстам). З агранамічнага бюро (Пецярбург) высіпаліся блісплатна мінералыты (штучныя) гнай для сляяні, каб зрабіць спробы на сваіх палетках. На полі з аўсом на суперфасфате мы атрымалі большы ўраджай на 40 руб. 50 кал. Чысты даход, калі аблічын кошт суперфасфату, будзе 34 р. 20 к. Эксперымент з жытам не ўдаўся, бо пакралі снапы з поля.

НН №46. 1909

Банкаматы ў Горадні. На гарэдзенскім «Азоце» пачалі выльготніцца заробак на магнітнай карткі. За гроши, што ляжаць на карткы, аўтаматына налічваюць пракэнты. Калі ж азубішь, дык трэба адразу пазваніць на нумар, які будзе дзень і ноч пракацаў, і сказаць: тады картка туды заблакуюць. Зручна, бо не трэба цягніць за сабой торбу з лукшанкаўскімі рублямі. Як у Еўропе: там усе на картках жывуць.

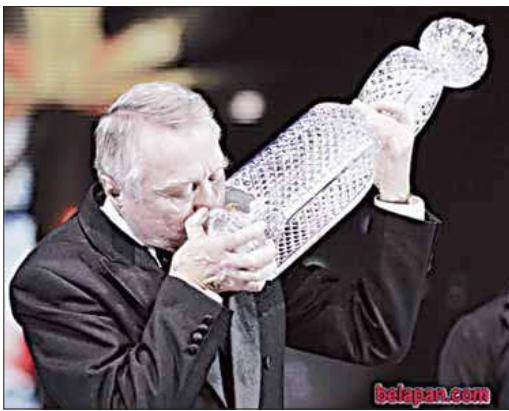
НН №31. 1999



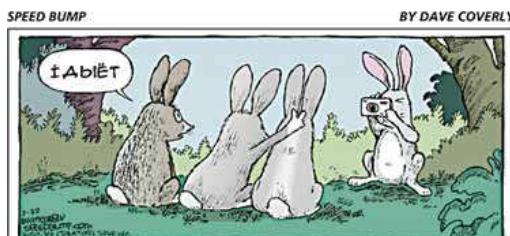
Знакаміты ксёндз Эзас Булька ў рэанімацыі. У яго дыягнаставалі ачаговы інфаркт мікарду. Е.Булька набыў вядомасць найперш як змагар з п'янствам. Шмат турыстаў прыязджае ў Мосар, каб паглядзець унікальны парк вакон касцёла, створаны ксяндзом. Стаял ксёндз і героям мэдынага скандалу — перад тым як стаць святаром, ён спачатку ваяваў супраць саветаў, а трапіўшы ў палон, стаў спецаентам і забіваў ужо «сясніх братоў».



З'явіўся новы мультфільм з удзелам персанажа, падобнага да кіраўніка Беларусі. Прывім зрабілі яго не нейкія падпольныя кустары, а першы канал расійскага тэлебачання ў праграме «Мультасобы».



На сёлетнім кінафестывалі «Лістапад» галоўную ўзнагароду атрымаў беларус. Спецыяльны прыз ад А.Лукашэнкі «За захаванне і развіціе традыцый духоўнасці ў кінамастацтве» ўручылі актору Купаласкага тэатра і кіно Генадзю Гарбуку.



Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўлена ў 1991
галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:
З.Вольскі (1906), А.Лукаш (1906—1914),
Янка Купала (1914—1915), А.Лукаш
У.Знамероўскі (1920), С.Дубаеў (1991—2000)
сакратары рэдакціі
шеф-редактар
глобуні-редактар
засновальнік
выдавец

Андрэй Дзінько
Андрэй Скурко
Грэгорыяў Прадпрыемства
«Суродны»
Грэгорыяў Прадпрыемства
«Суродны»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАў:

220050, Мінск, а/c 537
Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,
8-029-707-73-29.
E-mail: nn@nn.by
On-line: www.nn.by

©НАША НІВА. Спасілік на фічы Нінай абавіковай, 12 палос фармат А2, 6 друк. арк. Друкіруе РУП «Беларускі Дом друку». Ліл №023300494179 ад 03.04.2009. Пр. Незалежнасці, 79, 220013, Мінск. Рэдакцыя не несе адноснаў за змешчаныя ў газете факты. Газета выдаецца з рэгістраційнай дакументація №248 ад 22.09.2009 г., выданая Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдyczны адрес: 220101, г. Мінск, вул. Асаналіева, 15-128. РРР №1220628014 у МГД ААТ «Белестбанк», Мінск, код 764

Наклад 6195.

Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісанія ў друк 23.00.17.11.2009.

Занос № 6336.

Рэдакцыйны адрес: Асаналіева 15-128.

ISSN 1819-1614

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

9 7 7 8 1 6 1 0 0 8 0 9 0 3

